

[illegible]

Varhaiskasvatus, Lipunkantajan päiväkot
25.11.2013

Sisällys

1	Johdanto	1
2	Varhaiskasvatussuunnitelman lähtökohdat	2
2.1	Arvolähtökohdat.....	2
2.2	Toiminta-ajatus.....	5
2.3	Kasvattaja varhaiskasvatuksessa	8
2.4	Lapsikäsitys: Lapsi toimijana ja oppijana	9
2.5	Leikki- ja oppimisympäristö	9
3	Lasten puheenvuoro	10
4	Yhteistyö perheiden kanssa	11
5	Työ lasten parissa	11
5.1	Kieli vuorovaikutuksen perustana	11
5.2	Lapselle ominainen tapa toimia	12
5.3	Päivän kulku ja omatoimisuus	13
5.4	Oppimistoimintojen organisointi	14
5.5	Moninaisuus varhaiskasvatuksessa	20
5.5.1	Kasvun ja oppimisen tuki	20
5.5.2	Monikulttuurisuuden kohtaaminen sekä uskonto- ja katsomuskasvatus.....	20
5.6	Ympäristökasvatus ja kestävä kehitys	21
5.7	Esiopetuksen järjestäminen	21
6	Työyhteisön rakenteet ja toiminnan arviointi	27
7	Kumppanuudet, yhteistyöverkostot ja julkisuustyö.....	28
7.1	Yhteistyötahot ja kumppanuudet.....	28
7.2	Hyvinvointityö	28
7.3	Varhaiskasvatuksen viestintä.....	29

1 Johdanto

Lipunkantajan päiväkoti on perustettu vuonna 2010. Toiminta alkoi 1.11.2010 uudessa juuri valmistuneessa päiväkotirakennuksessa. Lipunkantajan päiväkoti sijaitsee Kivistö-Aviapoliksen alueella Länsi-Vantaalla. Kivistön alue on pientalovaltaista, luonnonläheistä ja rauhallista. Päiväkodin tontti rajoittuu puistoon ja ympäristö on viihtyisä. Alueella sekoituu uudisrakentaminen perinteiseen asuinalueeseen. Kivistö on lapsiperheiden suosima asuinalue ja se muodostaa tiiviin ja kylämäisen yhteisön.

Lipunkantajan päiväkoti on rakennettu toimimaan pienryhmä toimintamallilla. Talossamme on paljon erilaisia tiloja toiminnan toteuttamiseen. Jokaisen ryhmän tilat jakautuvat kolmeen erilliseen ryhmähuoneeseen ja lisäksi jokaisessa ryhmässä on oma pienryhmähuone ja varasto. Yhteisinä tiloina toimivat ruokasali, liikuntasali ja pienryhmähuoneet eri toimintoja varten. Ruokasali on koko talon yhteinen kokoontumispaikka. Siellä vietämme arkea ja juhlaa ja nautimme yhdessäolosta. Ruokasali onkin saanut nimen ravintola Plaza, mikä kuvaa sen tärkeää merkitystä yhteisön lasten, työntekijöiden ja perheiden kohtaamispaikkana. Ruokasalin yhteyteen sijoittuu myös työskentelytiloja ja pienryhmätiloja. Tilamme ovat hyvin toimivat ja päiväkotikäyttöön suunnitellut. Tarjoamme lapsille hoitoa, kasvatusta ja opetusta tutuissa pienryhmissä, joissa toimimme päivittäin. Pienryhmätöiminnan tavoitteena on tyytyväinen, aidosti kohdatuksi tullut lapsi.

Lipunkantajan päiväkodissa on viisi lapsiryhmää. Päiväkotiin mahtuu lähes 100 lasta ja aikuisia täällä työskentelee noin 20. Työmme ja yhteinen taipaleemme täällä päiväkodissa on vasta alkumetreillä, mutta olemme innokkaita, kehittämishaluisia ja pidämme työstämme. Haluamme esittäytyä sinulle tämän varhaiskasvatussuunnitelman avulla ja kertoa siinä asioista, jotka ovat meille tärkeitä.

Päiväkodin perustamisvaiheessa olemme tehneet yhteistyötä Lappeenrantalaisen taitelijan Heli Pukin kanssa. Toivomme, että Helin meille kirjoittama runo johdattaa sinut pitkälle yhteiselle retkelle meidän kanssamme!

Lipunkantajat

Ripisee ja rapisee, sipisee ja supisee.
Heinät heiluu, vene keinuu,
heinikosta salaa, seikkailijat palaa.
Hissutellen hassutellen, pomppien ja kävellen
pyörii, hyörii, hyppelee, salaisuuttaan kantelee.
Aurinko ja puolikuu, tähdet sekä hymysuu.
Pienet tassut, korvat hassut
nöpönenä, sirrisilmät niistä meidät tunnetaan
Me ollaan Lipunkantajaaaaat!!

2 Varhaiskasvatussuunnitelman lähtökohdat

2.1 Arvolähtökohdat

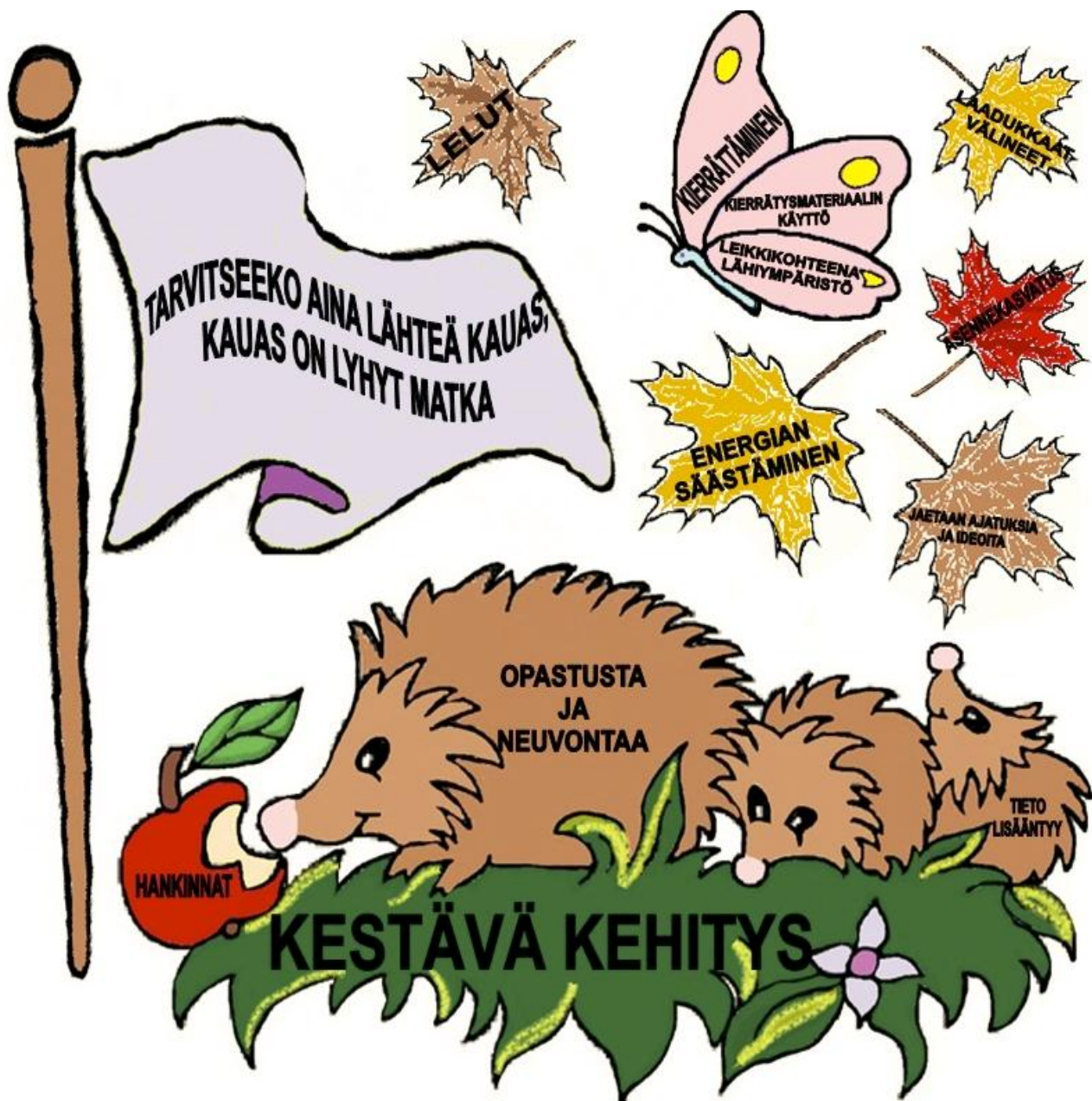
INNOVATIIVISUUS

Innovatiivisuus tarkoittaa kykyä tuottaa Vantaalle uusia hyödyllisiä muutoksia, toimia suunnannäyttäjänä ja rohkeutta etsiä uusia entistä parempia tapoja järjestää palveluja kuntalaisten hyväksi.

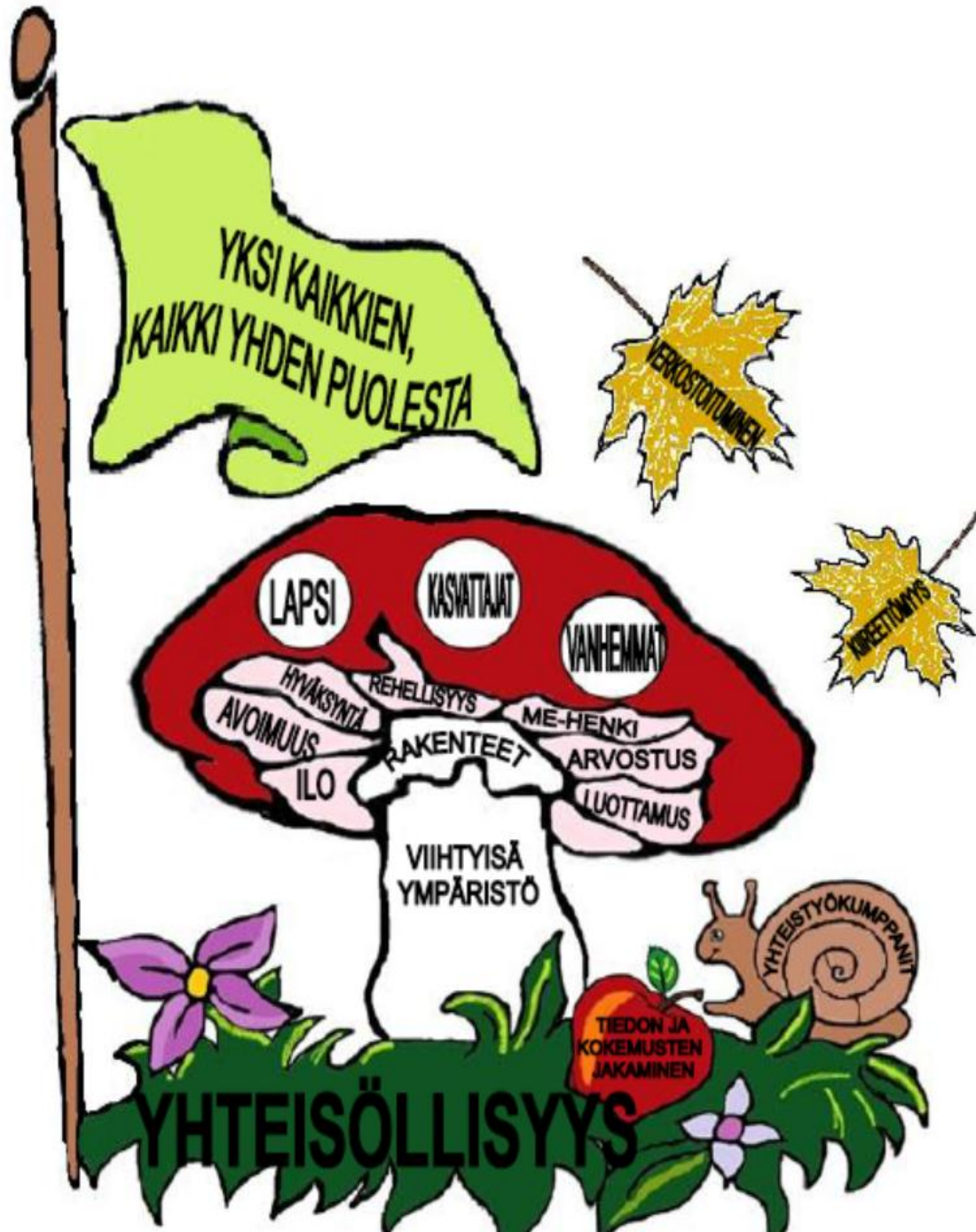
KESTÄVÄ KEHITYS

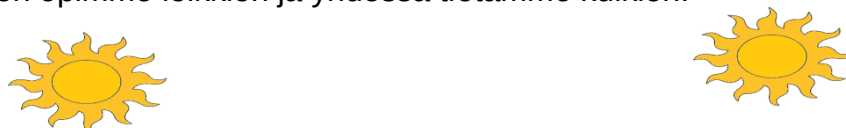
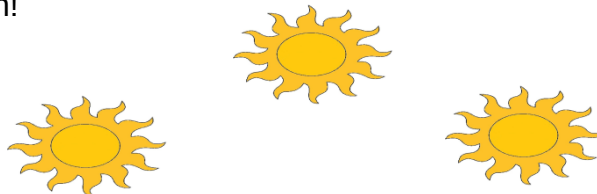
Kestävä kehitys tarkoittaa hyvien elinmahdollisuuksien turvaamista nykyisille ja tuleville sukupolville. Ratkaisuissa ja päätöksenteossa huomioidaan ekologiset näkökulmat ja oikeudenmukaisuus sekä pidetään talous tasapainossa. Kestävän kehityksen ulottuvuudet ovat ekologinen, taloudellinen, kulttuurinen ja sosiaalinen. Perusajatuksena on, että ekologiselle kestävyydelle luodaan edellytykset sosiaalisin, kulttuurisin ja taloudellisin keinoin.

YHTEISÖLLISYYS

Yhteisöllisyys tarkoittaa kuntalaisen osallisuuden ja aktiivisuuden edistämistä, syrjäytymisen ehkäisyä sekä osallistumista yhteisten tavoitteiden saavuttamiseen.

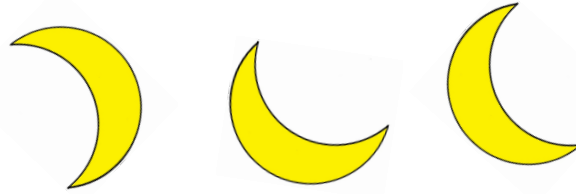

KUUT

"Hiljaa hissutellen, yhdessä oppien"

Me olemme ryhmä kuut, hymyssä meillä aina on suut.

Meillä voit mukavan hoitopäivän viettää, kunnes isä tai äiti tänne töistä kiittää.

Me tahdomme lapsille opettaa tärkeitä asioita ja niitä on Kuissa hyvä rauhassa harjoitella: hyvät tavat kunniaan, ystävää et saa unohtaa. Itsestäsi koitathan pitää vähän huolta, vaikka ikää ei ole monta vuotta. Aikuinen lapselle on aina apuna, helppo on hänen syliin kavuta, jos tulee ikävä, suru tai väärinpäin menee puku.

Vanhemmilta vastaan otamme neuvot ja vinkit, millaisia mahtavat olla teidän pikku piltit. Yhdessä kun jutut jaamme, toimivan yhteistyön saamme. Kun treenaamme yhdessä taitoja on ilo ja kannustus aitoa. Kun uuden asian lapsi taitaa, koko ryhmässä silloin aplodit raikaa.

Pienryhmiin lapset jaetaan, jotta tekeminen ois helpompaa. Ei tarvitse hosua tai huutaa, aikuinen lapsen varmasti huomaa. Myös toisiimme silloin paremmin tutustutaan ja opimme toisiamme arvostamaan. Kuissa saa lapset kasvaa rauhassa, turvallisten aikuisten hellässä huomassa.

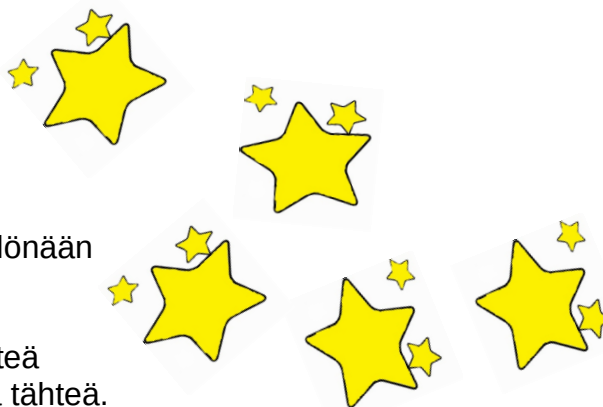
TÄHDET

Meitä tähtiä on monia,
aika vallattomia.

On meillä hymyt herkässä aina,
eikä meitä huolet usein paina.

Jokainen tähti loistaa omana yksilönään
ja antaa valoa elämään.

Osa tähdistä koulutielle aikoo lähteä
ja me muut voimme seurata tuota tähteä.

Meillä lasten arki on täynnä leikkiä, tutkimista, ihmettelyä ja aistikokemuksia. Tavoitteenamme on lapsen kokonaisvaltaisen kehityksen edistäminen ja oppimisen tukeminen. Elämyksellisyys ja yhteistoiminnallisuus tukevat lapsen oppimista. Toimimme pienryhmissä ja käytämme ahkerasti lähimetsää retkeilyyn. Liikuntasalia käytämme usein ja toiminnassa hyödynnämme monipuolisesti myös muita päiväkodin tiloja.

SALAMAT

Salamat -ryhmä tarjoaa ehtymättömän aarreaitan tarkkailulle, havainnoinnille ja herkälle kokemiselle jossa jokaisella lapsella on tilaa löytää sopivin tapa ilmaista itseään. Ryhmässä vaikuttaa lempeä tuuli ja se kuljettaa mukanaan viestiä, johon selvällä käsialalla on kirjoitettu elämäntapoja, tottumuksia, sääntöjä, moraalia ja arvostuksia.

Salamoissa energiat virtaavat yhteen puhaltamisen voimasta. Täällä voi tuntea itsensä myös pieneksi, sillä jokainen pienikin välähdys on tärkeä. Luottamus itsen ja toisiin syntyy hiljalleen yhdessä tekemisen kautta.

On hienoa sinuun tutustua ja nähdä lähes päivittäin.
Tää uutta viel on ja jännittävää - hetkittäin.
Saan kanssasi olla koko päiväkotipäivän,
saan sinua rutistaa.
Voin vierelläsi olla läsnä, saan sinusta energiaa!

SATEENKAARET

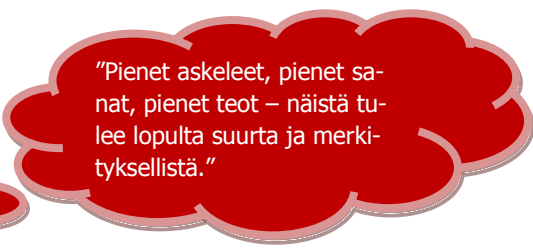

"Sateenkaari vie luokse satujen. Kerran siitä mä laulun kuulin ja uskoin sen."

Lipunkantajan Sateenkaaren päästä löytyy aarrearkku. Tässä aarrearkussamme on paljon värikkäitä, erilaisia ja säihkyviä aarteita. Loistavat aarteemme eivät koskaan kulje yksin vaan jokaisen rinnalla kulkee aina yksi tai useampi aarre. Meillä jokaiselle aarteelle löytyy yksilöllistä aikaa, syliä ja lämpöä. Päivittäin kohtaamme tuulahduksia, jotka tuovat mukanaan uusia värejä, värittämään ja piristämään arkeamme. Päivämme täyttyvät hetkistä, jolloin voimme yhdessä sukeltaa suureen värien kirjoon ja oppia miten erilaiset sävyt muuttavat maailmaa. Huomaamme, kuinka yhdessä on mukava olla ja kuinka värimme loistavat kirkkaammin heijastuessaan toinen toisistaan. Yhdessä teemme jokaisesta päivästä ihanan, mukavan ja mieleenpainuvan.

2.3 Kasvattaja varhaiskasvatuksessa

"Pienet askeleet, pienet sanat, pienet teot – näistä tulee lopulta suurta ja merkityksellistä."

Vuorovaikutus lasten kanssa

Kasvattajan tehtävänä on luoda turvallinen ilmapiiri ryhmään. Hänen tulee olla helposti lähestyttävä, läsnä oleva ja lasten saatavilla. Turvallinen kasvattaja kuuntelee, kannustaa ja ottaa syliin. Kasvattajan tulee tuntea lapsi ja lapsen kehitys mahdollisimman hyvin voidakseen vastata lapsen tarpeisiin parhaansa mukaan. Suvaitsevainen kasvattaja hyväksyy lapsen omana itsenään. Kasvattaja on myös oikeudenmukainen, tasapuolinen, johdonmukainen ja empaattinen rajojen asettaja.

Toiminnan suunnittelija

Toiminnan suunnittelu pohjautuu valtakunnallisiin ja kuntatason esiopetus- ja varhaiskasvatussuunnitelmiin. Yksikkötasolla suunnittelu lähtee päiväkodin omasta varhaiskasvatussuunnitelmasta, lasten yksilöllisestä havainnoinnista ja lasten ideoista. Toiminnan tavoitteet laaditaan lasten tarpeet ja toiveet huomioiden. Hyvin suunniteltu toiminta luo yhteishenkeä ja tukee lapsen kehittymistä.

Kasvattaja huolehtii että lapsilla on riittävästi aikaa leikkiin. Hän luo edellytykset leikille ja turvalliselle ympäristölle. Aikuinen turvaa leikkirauhan ja varmistaa, että jokaisella lapsella on leikkikaveri. Kasvattaja huomioi eri kehitysvaiheet ja laajentaa ja rikastuttaa leikin sisältöä. Aikuinen on tarvittaessa aktiivinen osallistuja leikissä.

Yhteistyön tekijä

Päiväkodissa työtä tehdään tiiminä, jossa jokaisen jäsenen vahvuudet ja osaaminen jaetaan. Kasvattajat kunnioittavat ja arvostavat sekä omaa, että työkavereiden työtä ja ammattitaitoa. Tiimi luo ryhmän toimintakulttuurin, jolla halutaan turvata lapsen hyvinvointi. Kasvattaja tekee tarpeen mukaan yhteistyötä myös muiden tahojen kanssa. Yhteistyökumppaneita ovat mm. konsultoiva erityislastentarhanopettaja, neuvola, seurakunta, lähipäiväkodit ja -koulut.

Kasvatuskumppani

Kasvatuskumppanuudella tarkoitetaan vanhempien ja henkilöstön tietoista sitoutumista toimia yhdessä lapsen kasvun ja kehityksen parhaaksi. Vanhemmilla on ensisijainen kasvatusoikeus ja -vastuu sekä oman lapsensa tuntemus. Kasvattajan on tärkeä vaihtaa lapsen ja perheen kuulumisia päivittäin lasten vanhempien kanssa. Kasvattajalta vaaditaan rohkeutta puuttua myös vaikeisiin asioihin ja ottaa mahdollinen huoli puheeksi.

2.4 Lapsikäsitys: Lapsi toimijana ja oppijana

Lapsi on luonnostaan sosiaalinen, utelias ja tiedonhaluinen. Jokainen lapsi on ainutkertainen ja tärkeä. Näemme jokaisen lapsen yksilönä ja aktiivisena toimijana, jonka kasvua ja oppimista ohjaavat herkkyyksikaudet.

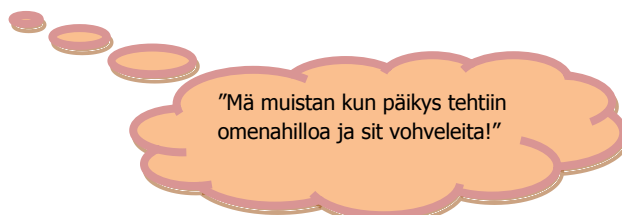
Lapsen herkkyyysvaihe, ikä-, kehitys- sekä vireystaso ohjaavat toimintamme suunnittelua. Lasta havainnoidaan eri oppimisen vaiheissa ja tarjotaan virikkeitä. Lasta rohkaistaan kysymysten esittämiseen, tuetaan luovaa ajattelua ja asioiden itsenäistä oivaltamista. Lapsella on oikeus yrittää, kokeilla, erehtyä ja korjata erehdyksiä. Lasta kannustetaan ja annetaan positiivista palautetta.

Oppimista tapahtuu mallioppimisen kautta, tarkkailemalla, leikkien, kokeillen ja ihmetellen - kaikkia aisteja hyödyntäen arjen eri tilanteissa. Lapsi oppii uutta liittämällä sen jo olemassa oleviin tietoihin ja taitoihin - laajempiin kokonaisuuksiin. Oppimisen edellytyksenä on lapsen oma motivaatio ja halu oppia. Tekemisen merkitys ja sisältö on tärkeämpää lapselle kuin lopputulos tai tuotos.

Oppimisympäristön ilmapiiri pyritään luomaan tutuksi ja turvalliseksi, jossa oppiminen on tavoitteellista. Hyvin rakennettu oppimisympäristö mahdollistaa toimimisen pienryhmissä. Hyvin rakennettu oppimisympäristö materiaaleineen ja välineistöineen houkuttelee lasta toimimaan, tutkimaan ja oppimaan.

Sosiaalisella vuorovaikutuksella on keskeinen merkitys oppimisessa. Oppimista tapahtuu sekä lasten ja aikuisten välisessä vuorovaikutuksessa, että lasten keskinäisessä vuorovaikutuksessa. Mahdollisimman pysyvät kaveri- ja aikuissuhteet tukevat sosiaalista oppimisympäristöä.

2.5 Leikki- ja oppimisympäristö

Leikki- ja oppimisympäristöllä tarkoitamme fyysistä, psyykkistä ja sosiaalista oppimisympäristöä. Sekä yksittäisen lapsen että koko lapsiryhmän tarpeet otetaan huomioon suunniteltaessa leikki- ja oppimisympäristöä. Suunnittelussa huomioimme kestävän kehityksen periaatteet: lelut ja kalusteet kestävät aikaa ja kulutusta.

Lapsen tarve liikkumiseen, leikkimiseen ja omaan rauhaan huomioidaan oppimisympäristön järjestelyissä. Hyvä oppimisympäristö jättää tilaa lapsen mielikuvitukselle ja leikille. Ympäristö on rakennettu viihtyisäksi ja esteettisesti miellyttäväksi. Pidämme tärkeänä, että lapset oppivat huolehtimaan leikkiympäristöstään. Lelut, pelit, kirjat ja muut materiaalit sekä työvälineet ovat lasten ulottuvilla. Tuemme lapsen oma-aloitteisuutta ja aktiivista oppi-

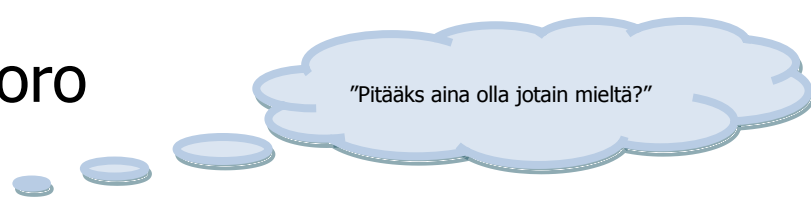
mista, samalla aikuinen on läsnä ja käytettävissä. Monipuolinen oppimisympäristö on virikkeellinen ja mahdollistaa kielellistä kehitystä tukevaa toimintaa. Lapsille tarjotaan mahdollisuuksia kokeilla ja tutkia tietotekniikan käyttöä ja tutustua käytössä oleviin välineisiin. Tietokoneen käyttäminen tarjoaa uusia mahdollisuuksia toiminnan sisällön rikastuttamiseen, esim. saduttaminen, piirtäminen, kuvien käsittely ja tiedon hankinta sekä sen soveltaminen toimintaan. Ohjaamme lapsia verkon vastuulliseen ja turvalliseen käyttöön aikuisen tuella. Lapsi voi myös opettaa aikuista 😊

Fyysinen oppimisympäristö muodostuu lasten ympärillä olevasta luonnosta ja leikkitiloista. Päiväkodin piha tarjoaa lapsille mahdollisuuden harjoittaa monipuolisia motorisia taitoja: juosten, pyöräillen, kiipeillen, keinuen ja talvella hiihtäen. Lähimetsä tarjoaa puitteet luonnon havainnoimiselle, ihmettelylle ja tutkimiselle. Lähiseudun leikkipuistot ja kentät antavat mahdollisuuden vapaaseen ja ohjattuun liikkumiseen eri vuodenaikoina.

Psyykkisessä oppimisympäristössä on tärkeää, että lapsen kasvuympäristössä vallitsee kiireetön, rauhallinen ja turvallinen ilmapiiri. Päiväkotimme tilat on suunniteltu ajatellen pienryhmätoimintaa, mikä takaa mukavan yhdessäolon sekä positiivisen että läheisen vuorovaikutuksen vertaisryhmän kanssa. Jokainen lapsi tulee pienemmässä ryhmässä kuulluksi ja nähdyksi. Pienryhmätilat mahdollistavat pitkäkestoisen leikin.

Sosiaalisessa oppimisympäristössä aikuisen vastuu esimerkkinä korostuu. Päiväkodin tutut ja luotettavat aikuiset tukevat lapsen turvallisuuden tunnetta ottamalla syliin ja kuuntelemalla lasta. Päiväkodin avoin, iloinen ja kannustava ilmapiiri antaa lapselle mahdollisuuden tunteiden ilmaisuun. Pidämme tärkeänä, että jokainen lapsi saa kokea olevansa ainutlaatuinen ja tärkeä. Lapsi oppii toisten ihmisten kunnioitusta, huomioimista ja erilaisuuden hyväksymistä. Vanhempien kanssa tehtävä yhteistyö on myös osa toimivaa oppimisympäristöä.

3 Lasten puheenvuoro

"Pitääks aina olla jotain mieltä?"

Varhaiskasvatussuunnitelmassamme lasten puheenvuoro näkyy arjen tilanteissa kerätystä lausahuksista, jotka on koottu puhekupliin.

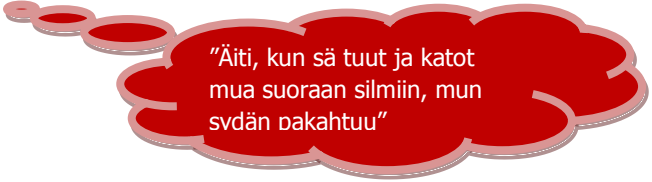
Haluamme luoda avoimen ja turvallisen ilmapiirin, jossa lapsella on mahdollisuus vaikuttaa omaan päiväkotiarkeensa omana itsenään. Kuuntelemme herkillä korvilla, mitä lapsella on kerrottavana, mikä häntä kiinnostaa ja innostaa, pelottaa tai askarruttaa. Lasten kiinnostuksen kohteista löytyy usein aiheita toimintamme suunnitteluun.

Toimimme vuorovaikutuksessa lasten kanssa koko päiväkotipäivän ajan. Keskustelemme lasten kanssa paitsi pienryhmätoiminnan aikana myös aamupiirissä, ruokailuhetkissä ja vapaan leikin aikana. Arvioimme lasten kanssa toimintaa esim. kysymällä mikä oli mukavaa, mikä ei tuntunut kivalta ja mitä olisit halunnut tehdä toisin. Kannustamme isompia lapsia itse kertomaan ja kuvailemaan päivän tapahtumia.

Tavoitteenamme on arvostaa pieniä, merkityksellisiä hetkiä, aitoa lasten kohtaamista!

4 Yhteistyö perheiden kanssa

Lipunkantajan päiväkodissa kasvatuskumppanuus merkitsee yhteen hiileen puhaltamista perheiden ja kasvattajien välillä. Yhteinen päämäärämme on jokaisen lapsen hyvinvointi. Tavoitteenamme on luoda avoin ja luottamuksellinen keskusteluyhteys sekä ilmapiiri, jossa on läsnä molemminpuolinen arvostus ja kunnioitus. Perusteena kasvatuskumppanuuden onnistumiselle on vanhempien näkemys omasta lapsestaan. Ensisijainen kasvatusvastuu on vanhemmilla, johon me haluamme antaa oman tukemme ammattitaidollamme. Yhteistyömuotomme antavat vahvan pohjan sujuvalle arjelle. Näitä ovat mm. päivittäiset kuulumisten vaihdot, vanhempainillat ja kasvatuskeskustelut. Me tuemme lasta yhdessä vanhempien kanssa, emme anna periksi, emme luovuta, teemme yhdessä ja saavutamme yhdessä. Ennen kaikkea iloitemme lapsesta ja hänen kohtaamisestaan.

"Äiti, kun sä tuut ja katot
mua suoraan silmiin, mun
svdän pakahtuu"

5 Työ lasten parissa

5.1 Kieli vuorovaikutuksen perustana

Lapsi kasvaa ja kehittyy omaksi yksilökseen vuorovaikutussuhteessa ympäristönsä kanssa. Turvallinen, kiireetön ja lasta kannustava ilmapiiri rohkaisee lasta käyttämään kieltä ja toimimaan vuorovaikutuksessa toisten kanssa.

Ryhmässä toimiessaan lapsi oppii toisilta ja saa mahdollisuuden jakaa kokemuksia. Yhdessä toisten lasten kanssa lapsi harjoittelee tunteiden ilmaisemista ja niiden säätelyä, muiden huomioimista sekä toimimista yhtenä ryhmän jäsenenä. Lapsi on kiinnostunut ympäristöstään ja rakentaa kuvaa ympäröivästä maailmasta. Leikillä ja saduilla on varhaislapsuudessa erityinen merkitys lapsen kielen kehittymiselle ja maailmankuvan syntymiselle.

"Sulla on kuumetta 20 kiloo!"

Leikki on lapselle luontaisin tapa oppia kieltä ja olla yhdessä toisten kanssa. Suurin osa sosiaalisista taidoista opitaan lapsuusiän vertaisryhmässä ja kaverisuhteissa. Päiväkotimme ryhmärakenteet mahdollistavat hyvin mallioppimisen ja jäljittelyn, joiden merkitystä pidetään tärkeänä kielen oppimisen prosessissa.

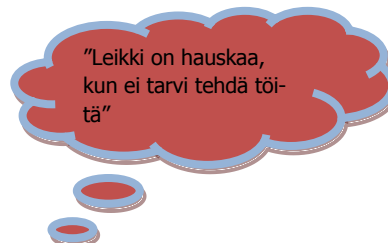
Kasvattaja toimii kielenkäytön ja vuorovaikutuksen mallina koko päivän ajan. Kiinnitämme tietoisesti huomiota tapaamme puhua lapselle. Käytämme monipuolista ja selkeää lasta kunnioittavaa puhetapaa. Kasvattajalta vaaditaan hyvää tilannetajua ja taitoa asettaa kullekin lapselle sopivia haasteita. Huomioimalla jokaisen lapsen mahdolliset kielenkäyttöön liittyvät vaikeudet, takaamme lapselle mahdollisimman turvallisen olon ja vahvistamme lapsen minäkuvaa. Puheen ymmärtämisen ja tuottamisen apuna käytämme tarvittaessa vaihtoehtoisia kommunikaatiomuotoja, esim. kuvia, tukiviittomia. Aikuisen tunneilmaisut; ilmeet, eleet ja äänenpainot vaikuttavat lapseen enemmän kuin puheet, selitykset ja toimintaohjeet.

Kirjojen maailma, satu-, kuva-, runo-, tieto- ja taidekirjat sekä muu media kuuluvat tiiviisti päiväkotimme arkeen. Oppimisympäristössämme kirjat ovat lasten saatavilla. Perushoitotilanteissa kasvattaja tietoisesti huomioi keskustelun, riittelyn ja loruilun merkityksen ja mahdollisuuden. Lapsen oman ajattelun herättäminen on tärkeää. Pylimme välttämään liian valmiita vastauksia, sen sijaan annamme tilaa lapsen omalle mielikuvitukselle ja ihmettelylle.

Toimintamme perustuu pienryhmätoimintaan, jolloin aikuinen on läsnä ja saatavilla. Pienryhmässä jokainen lapsi tulee nähdyksi ja kuulluksi, jolloin vuorovaikutus lisääntyy ja syvenyy entisestään. Lasten omien esitysten ja näytelmien kautta toteutuvat luova ja vuorovaikutteinen yhdessäolo. Lasten haastattelut, runot, lorut ja tarinat ovat kasvunkansioiden arvokasta sisältöä.

5.2 Lapselle ominainen tapa toimia

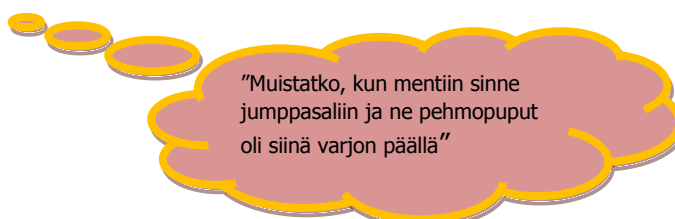
LEIKKIMINEN

Leikki on luontainen tapa toimia yksin tai yhdessä toisten kanssa. Lapsen leikki rakentuu kokemuksista, joita hän saa ympäristöstään. Leikillä on merkittävä rooli lapsen kokonaisvaltaisessa kasvussa ja kehityksessä. Leikissä lapsen minäkuva ja itsetunto vahvistuvat, emotionaaliset, motoriset, kognitiiviset ja sosiaaliset taidot kehittyvät. Leikissä lapsi harjoittelee myös valintojen tekemistä sekä ongelmanratkaisutaitoja. Lapset käyttävät leikkinsä pohjana omaa elämäänsä ja kokemuksiaan. Lapsen leikki kehittyy iän myötä yksinleikistä rinnakkaisleikin kautta yhteisleikkiin. Leikin kehitysvaiheita ovat harjoitteluleikki, symbolileikki, roolileikki ja sääntöleikki.

Päiväkodissämme mahdollistamme leikille riittävän monipuoliset ja vaihtelevat leikkitilat ja välineet. Lapsilla on aikaa ja rauhaa leikkiä. Tuemme leikin jatkuvuutta ja pitkäkestoisuutta.

LIKKUMINEN

Liikunnasta lapsi saa iloa ja elämyksiä. Liikkuminen on lapsen hyvinvoinnin ja terveen kasvun perusta. Sen avulla lapsi hahmottaa ympäristöään ja tutustuu omaan kehoonsa. Liikkuessaan lapsi ajattelee, ilmaisee tunteitaan ja oppii koko ajan uutta. Tietoisuus omasta kehosta ja sen hallinnasta luo pohjan terveelle itsetunnolle. Päiväkotimme luonnonläheinen sijainti mahdollistaa monipuolisen liikumisen lähiympäristössä. Säännöllisellä ohjatulla liikunnalla on tärkeä merkitys lapsen kokonaisvaltaiselle kehitykselle ja motoriselle oppimiselle. Tilava ja monikäyttöinen liikuntasali välinevarastoineen on päiväkotimme helmi!

TAITEELLINEN KOKEMINEN JA ILMAISEMINEN

Taiteessa lapsella on mahdollisuus kokea mielikuvitusmaailma, jossa kaikki on mahdollista ja leikisti totta. Kasvattajana annamme tilaa, aikaa ja rauhaa lapsen mielikuvitukselle ja luovuudelle. Lapsella tulee olla mahdollisuus toimia monipuolisesti taiteen eri alueilla.

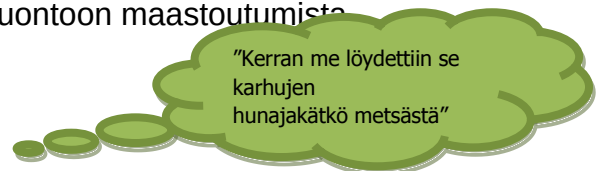
Lapselle taiteelliset kokemukset syntyvät siinä ympäristössä, missä tarjoamme musiikillista, kuvallista, tanssillista ja draamallista toimintaa sekä kädentaitoja ja lasten kirjallisuutta.

Kun puhutaan lapsesta taiteen kokijana ja tekijänä, ei ole välttämättä kysymys mistään erillisestä toiminnasta tai aikuisen järjestämistä taidetuokioista, vaan lapsi luo taidetta ja ilmaisee itseään jatkuvasti kun saa siihen mahdollisuuden ja rohkaisun.

Meillä päiväkodissa on oma taidetupa, jossa voimme maalata, askarrella ja harjoittaa muitakin kädentaitoja monipuolisesti. Tilamme mahdollistavat esimerkiksi vuodenaikojen mukaisen vaihtuvan taiteellisten tuotosten näyttelyn. Dokumentoimme kasvunkansioihin lasten taiteellista toimintaa. Heli Pukin taideteos "Lipunkantajat" johdattaa toimintaamme lapselle merkitykselliseen kokemukseen ja taiteelliseen toimintaan.

TUTKIMINEN

Lapset ovat uupumattomia maailman tutkijoita. Syntymästään asti lapsi on aktiivinen ja utelias, hän haluaa kysellä ja pohtia. Lapselle on tärkeää, että hänen tutkiva ihmettelynsä, kysymyksensä, pohdintansa ja toimintansa tulevat huomioiduksi. Yrityksen, erehdyksen ja oivalluksen kokemukset ylläpitävät ja vahvistavat lapsessa oppimisen iloa. Päiväkotimme ympäristössä on paljon mielenkiintoista tutkittavaa. Välillä tutkiminen edellyttää leikkiä, välillä kirjoihin paneutumista, joskus rakentelua ja luontoon maastoutumista.

Kasvattaja toimii lapsen tukijana, innostajana ja työskentelyn mahdollistajana. Huolehdimme, että lapsi saa monipuolisia ja mielenkiintoa ylläpitäviä kokemuksia sekä annamme aikaa tutkimiselle ja ihmettelyle.

Vantaan kaupungin painopistetyöskentely innostaa ja velvoittaa meitä kasvattajia tarjoamaan elämyksiä ja uusia kokemuksia omassa ympäristössämme. Kaupungin painopisteet ovat liittyneet liikuntaan, kielelliseen kehitykseen, luontoon ja ympäristöön sekä leikin maailmaan.

5.3 Päivän kulku ja omatoimisuus

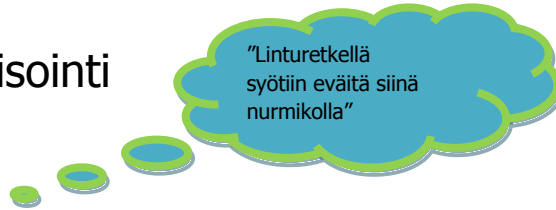
Säännöllinen, päivittäin toistuva ja joustava päivärytmi muodostaa lapselle turvallisen kasvu-ympäristön. Lapsen päivään kuuluu monia vuorovaikutustilanteita. Päivittäiset arjen tilanteet (ruokailu, pukemistilanteet, ulkoilu, leikki ja lepo) tarjoavat lapselle mahdollisuuden harjoitella omatoimisuutta ja sosiaalisia taitoja. Hyvin suunniteltu oppimisympäristö tukee lapsen oma-aloitteisuutta. Suunniteltu struktuuri jäsentää päivän kulkua ja luo turvallisen kasvu-ympäristön. Päivän kulkua voidaan havainnollistaa esimerkiksi kuvin. Selkeä päivän rakenne helpottaa pienryhmätoimintojen organisoimista. Kannustamme lasta omatoimi-

suuteen. Varaamme riittävästi aikaa leikkiin, siirtymätilanteisiin, sekä muuhun toimintaan. Huomioimme ja ennakoimme lapsen vireystilan.

Lapsen kasvaessa tuemme hänen omatoimisuutta. Kannustamme lasta esimerkiksi siivoamaan leikit ja huolehtimaan omista tavaroistaan. Lapsi otetaan mukaan toiminnan suunnitteluun. Osallistuva lapsi sitoutuu paremmin toimintaan. Vanhempien kanssa yhdessä sovitut tavoitteet tukevat lapsen omatoimisuutta.

5.4 Oppimistoimintojen organisointi

Pienryhmätyöskentely

Päiväkotimme tilat on suunniteltu pienryhmätoimintaa varten. Pienryhmätoiminta on vallitseva toimintatapa päiväkodissamme. Toimimme päivittäin pienryhmissä, joiden muodostamisessa huomioimme lasten iän, kehitystason tai -tarpeen ja mielenkiinnon kohteet. Pienryhmissä tapahtuu ohjattua, suunnitelmallista ja tavoitteellista toimintaa tai spontaania, vapaata leikkiä, keskustelua ja yhdessäoloa. Pienryhmät muodostetaan toimintakausittain ja niitä tarkistetaan tarpeen mukaan. Lapsiryhmä jaetaan kahdesta kolmeen pienryhmään. Osa päivän toiminnoista tapahtuu kiinteissä pienryhmissä ja osassa lapset vaihtuvat toiminnan mukaan.

Pienryhmätoiminnan tavoitteena on tyytyväinen, aidosti kohdatuksi tullut lapsi. Pienryhmätoiminnalla mahdollistamme mm. hyvän tutustumisen, lapsituntemuksen ja vuorovaikutuksen lapsen kanssa. Se tarjoaa myös rauhallisen ja kiireettömän ilmapiirin, lapsen mahdollisuuden yksilölliseen oppimiseen sekä nähdäksi, kuulla ja huomatuksi tulemisen. Lasten toiminnan havainnointi ja sen dokumentointi helpottuu pienryhmätoiminnan myötä. Päiväkodin erilaiset tilat ovat monipuolisessa käytössä, kun lapsiryhmää jaetaan pienempiin ryhmiin. Myös vauhdikkaammat leikit ja liikkuminen mahdollistuu sisätiloissa, kun ryhmää jaetaan pienemmäksi.

Pienryhmän mukana toimii kasvattaja, joka ohjaa, havainnoi ja dokumentoi ryhmän toimintaa. Pienryhmässä jokaisella lapsella on mahdollisuus olla aktiivinen osallistuja toiminnallisissa ja elämyksellisissä, leikin kautta toteutuissa hetkissä. Aikuisella on hyvä mahdollisuus havainnoida lasta niin yksilönä kuin ryhmän jäsenenäkin. Ryhmytymisen kannalta myös koko lapsiryhmän kokoontumiset päivittäin ovat tärkeitä ja yhteistyötä tehdään yli ryhmärajojen. Pienryhmien ruokailu- ja ulkoiluakatauluja pyritään porrastamaan siten, että suuren ryhmän tuoma hälinä ja tilanahtaus vältetään parhaan mukaan.

Pienryhmätoiminta vaatii meiltä hyvää ammattitaitoa ja luottamusta sekä omaan että työtovereiden osaamiseen. Se vaatii myös täydellistä läsnäoloa, sensitiivisyyttä ja sitoutumista. Lisäksi se edellyttää joustavuutta, yhteistyötaitoja ja organisointikykyä ja ennen kaikkea rohkeutta heittäytyä monipuoliseen toimintaan ennakkoluulottomalla kokeilumielellä.

"Enemmän kuin tietoa, lapsi tarvitsee aikuisen aikaa.

Enemmän kuin opetusta, lapsi tarvitsee leikkiä.

Enemmän kuin virikkeitä, lapsi tarvitsee rakkautta ja hiljaisuutta.

Enemmän kuin taitojen ja tietojen mittaamista, lapsi tarvitsee hyväksymistä,

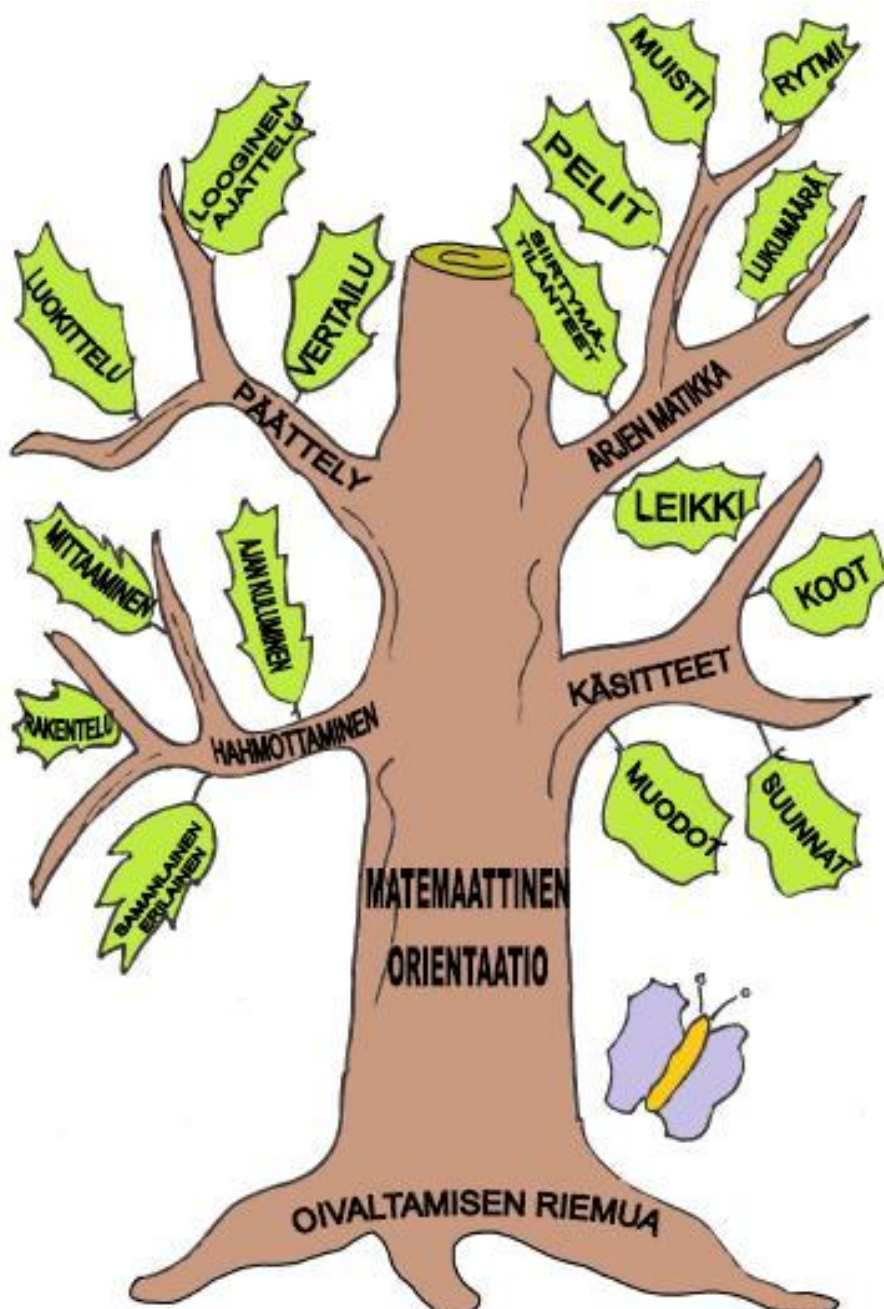
hyväksytyksi tulemistä sellaisena kuin on, ei sellaisena kuin toivoisimme hänen olevan."

(Lähde: tuntematon)

"Marraskuun päästä
mä oon jo 4!"

Matemaattinen orientaatio

Lipunkantajan päiväkodissa matemaattinen orientaatio merkitsee matemaattisia tuulahduksia. Meillä matemaattisiin käsitteisiin tutustutaan leikinomaisesti, päivittäisten askareiden lomassa. Matemaattiset käsitteet tarttuvat lapsiin eri herkkyyksillä, lapsen itsensä sitä varsinaisesti tiedostamatta, esim. leikkikavereita laskettaessa tai pukeutumistilanteissa vaatteita etsittäessä. Me annamme lapsille mahdollisuuden kokea oivaltamisen riemua ja onnistumisen iloa. Lapsia ohjataan matematiikan maailmaan lasten kiinnostus ja taitotasot huomioon ottaen, pienin askelin edetään kohti matemaattista harjaantumista.

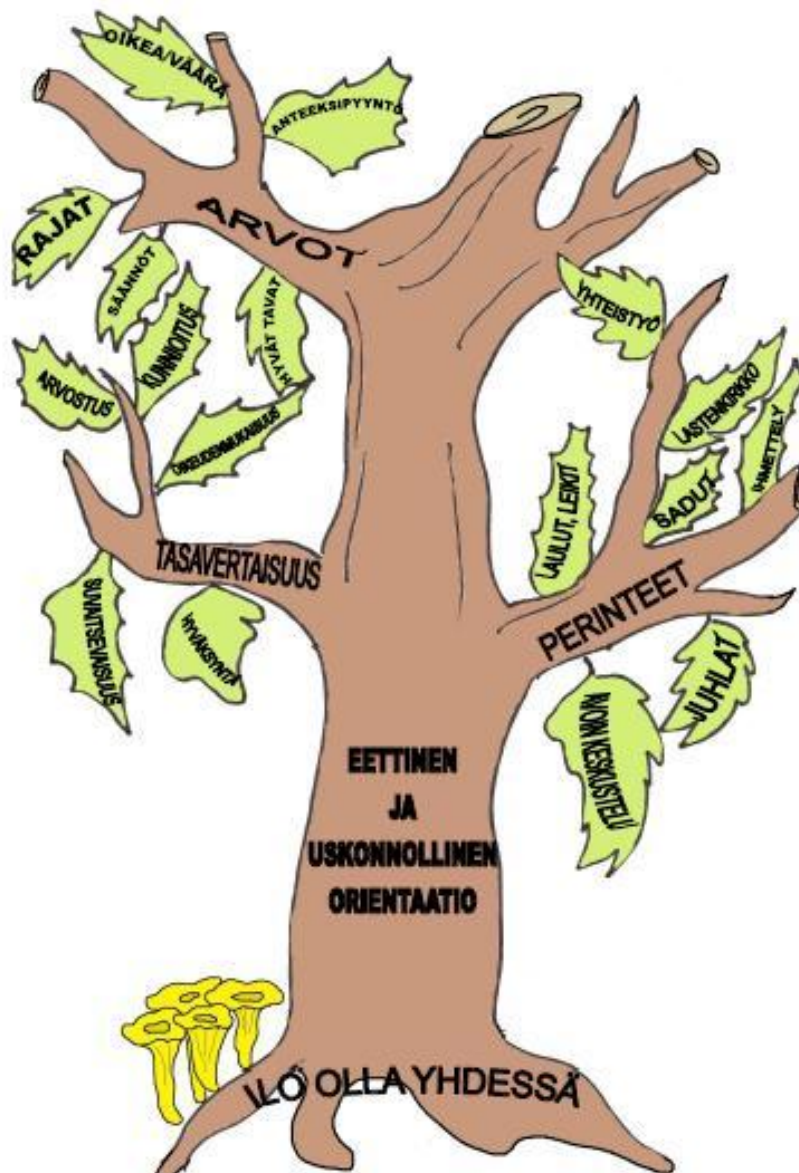

Eettinen ja uskonnollis-katsomuksellinen orientaatio

Eettisessä ja uskonnollis- katsomuksellisessa orientaatioissa tutustumme oikeaan ja väärään. Mitä minä saan tehdä – mitä taas en? Noudatamme yhteisiä sääntöjä ja olemme turvallisia ystäviä toinen toisillemme. Mietimme, miten hyväksyä toinen, joka on erilainen kuin minä itse ja miten hyväksyn itseni sellaisena kuin olen. Haluamme, että jokainen lapsi saa kokemuksia siitä, millainen on olla arvostettu ja miten arvostaa toisia.

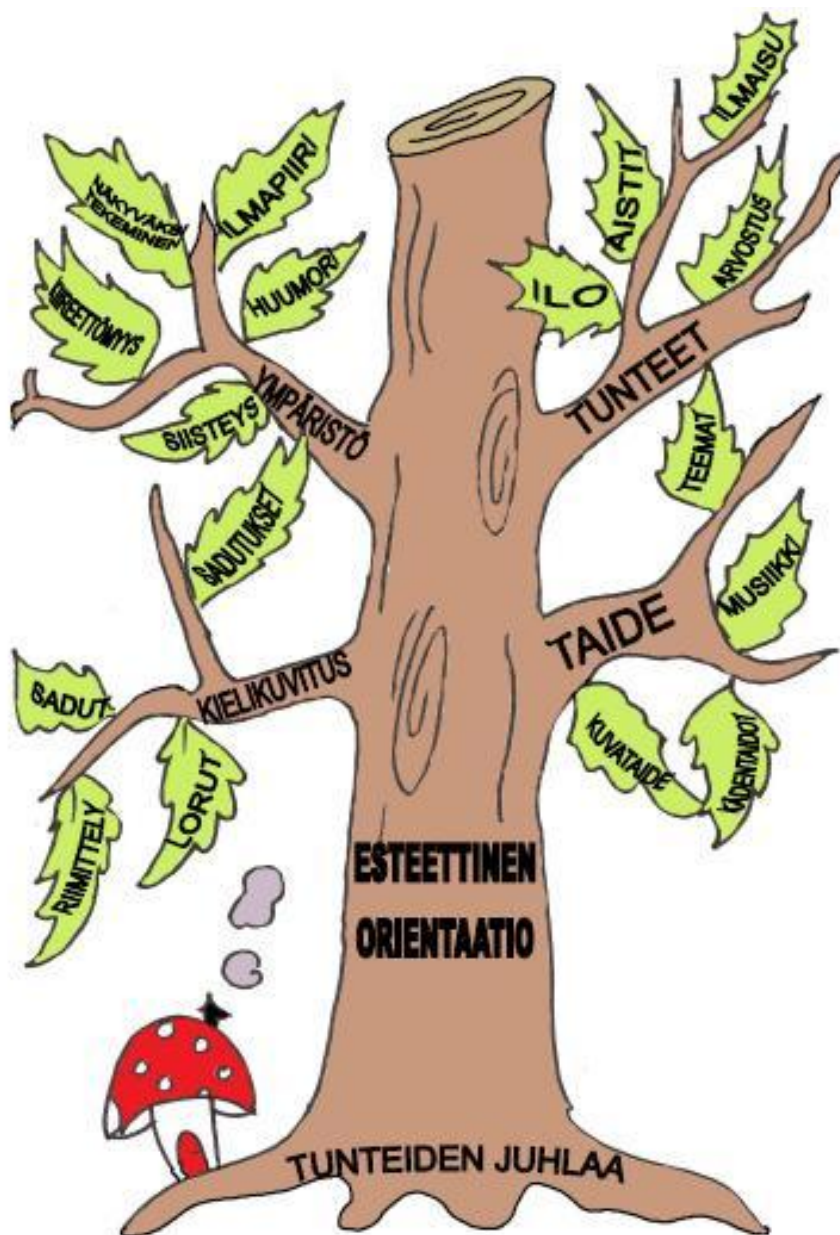
Kunnioitamme lasten ja perheiden vakaumusta päiväkodin toiminnassa. Vanhemmat vaikuttavat siihen, miten perheen oma vakaumus tulee esille päiväkodissa. Meillä on esillä Luterilaisen kirkon perinteet. Nämä tulevat näkyville mm. seurakunnan kanssa tehtävässä yhteistyössä, lasten kirkkohetkien yhteydessä. Lapsille, joiden ei haluta osallistuvan kristilliseen uskontokasvatukseen järjestämme muuta etiikkaan perustuvaa toimintaa. Me, päiväkodin aikuiset, yritämme vastata lasten kysymyksiin avoimin mielin ja olemme läsnä lapsen aloittamissa keskusteluissa.

”Olisiko se hauskaa, jos vois lentää Jeesuksen luo pilvellä?”

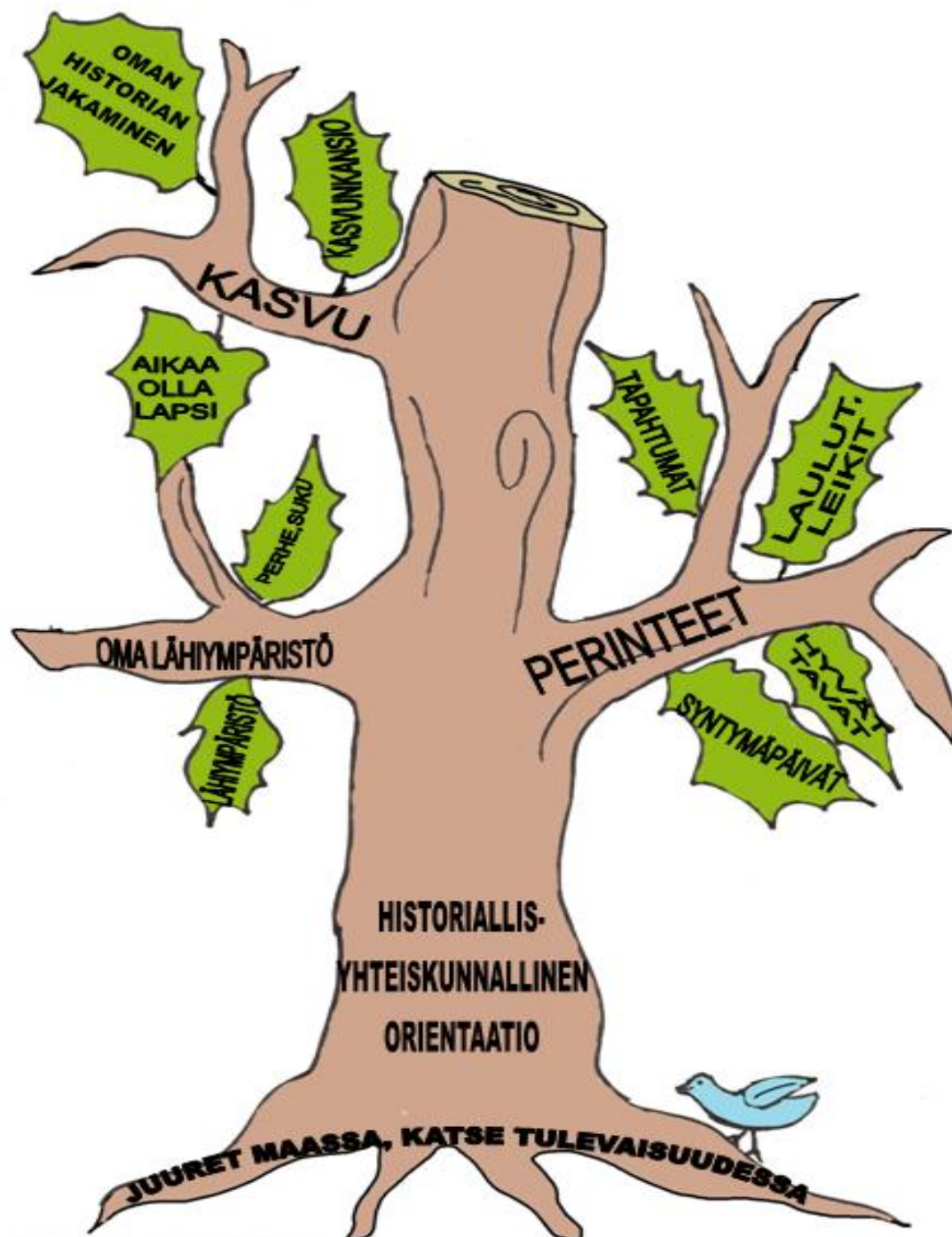
Esteettinen orientaatio

Esteettisen orientaation kohtaamme jokaisena päiväkotipäivänä. Opimme yhdessä huomaamaan, että taidetta on joka puolella ympärillämme. Kuuntelemme, katselemme, aistimme ja nautimme sekä tuotamme itse monipuolista taidetta. Rohkaisemme lasta esittelemään omia tuotoksiaan ja arvostamaan niin omia kuin muiden töitä. Päiväkotimme siisti, selkeä ja rauhallinen ympäristö mahdollistaa töiden esittelyn sekä niistä nauttimisen. Näiden esillä olevien töiden avulla tuomme näkyväksi toimintaamme myös muille ryhmille ja vanhemmille. Erilaisten taiteen muotojen ja niiden kokemisen avulla opettelemme hyväksymään erilaisuutta ja kokemaan erilaisia tunteita.

Historiallis-yhteiskunnallinen orientaatio

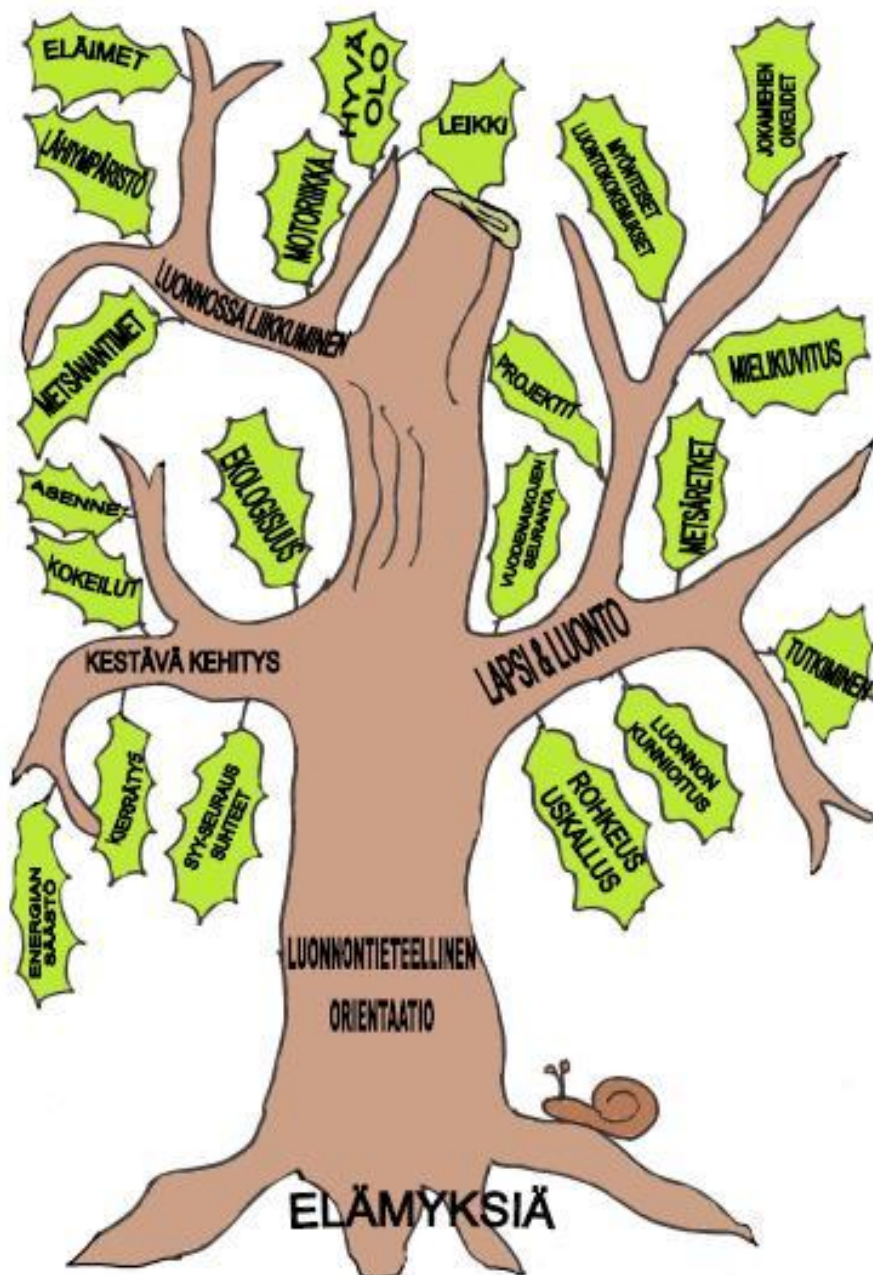
Yhteiskunnan muuttuessa jatkuvasti, luomme lapsille kuvaa siitä, millaista on olla lapsi juuri nyt ja kenties millaista se on ollut aiemmin. Siirrämme suomalaista lastenperinnettä sukupolvelta toisille leikkien ja tarinoiden avulla, käytämme apunamme myös median mukanaan tuomia mahdollisuuksia. Etsimme paikkaamme omassa lähiympäristössämme ja seuraamme sen muuttumista. Leikkien, laulujen, satujen ja juhlien kautta pidämme yllä perinteitä. Opettelemme käytöstapoja ja sitä, millaista on olla osa suurempaa kokonaisuutta. Pienimpien lasten kanssa historiaan ja yhteiskuntaan tutustutaan turvallisesti päiväkodin sisältä käsin. Isompien lasten kanssa suuntaamme katseemme jo hieman kauemmaksi, aluettamme näin laajentaen.

"Se oli kivaa, kun nähtiin ne linnunpoikaset. Vähä ne oli söpöjä, se oli niin sööttiä!"

Luonnontieteellinen orientaatio

Luonnontieteellisessä orientaatioissa tutustumme suomalaisen luonnon monimuotoisuuteen ja opettelemme kunnioittamaan luontoa. Luonto tuottaa meille positiivisia elämyksiä ja auttaa meitä ymmärtämään, kuinka tärkeää sitä on suojella. Retket lähimetsään tutustuttavat lapset luonnossa liikkumiseen ja luonnosta löytyviin ihmeisiin. Annamme lapsille mahdollisuuden napata selkään mielikuvituksen siivet, joiden kanssa voi lentää mitä ihmeellisimpiin luontoseikkailuihin. Me otamme pieniä askeleita kohti kestävästä kehitystä ja edistämme ekologista ajattelutapaa toimillamme. Vantaan kaupungissa keskitytään kestävästä kehityksestä ja tätä painotamme myös arjessamme. Kierrättäminen kuuluu meillä päiväkodin arkeen ja se on tärkeä osa päiväkodissa opeteltavia asioita.

5.5 Moninaisuus varhaiskasvatuksessa

5.5.1 Kasvun ja oppimisen tuki

Varhaiskasvatuksen lähtökohtana on taata kaikille lapsille yhteinen, tasavertainen laadukas varhaiskasvatus, jonka sisällä lasten tarpeisiin vastataan monipuolisesti. Lapsen tukeminen päivähoidossa jaotellaan yleiseksi tueksi, tehostetuksi tueksi ja erityiseksi tueksi. On tärkeää, että tuen tarve tunnistetaan mahdollisimman varhain ja lapselle järjestetään hänen kasvuun, kehitystään ja oppimistaan edistävää varhaiskasvatusympäristö sekä muu mahdollinen tuki. Lipunkantajan päiväkodissa tukea kasvuun ja oppimiselle annetaan integroidusti osana oman ryhmän toimintaa. Näin lapsi toimii ryhmän jäsenenä yhdessä muiden lasten kanssa ja hänen sosiaalisia kontaktejaan ryhmässä tuetaan ja vahvistetaan. Päiväkodin joustavat ryhmärakenteet mahdollistavat lapsen pysymisen samassa ryhmässä pitkään ja ryhmän vaihto tulee ajankohtaiseksi yleensä vasta 4-6 -vuotiaana. Lapsen kasvua, kehitystä ja oppimista edistämme hänelle sovitun yksilöllisten tukitoimien avulla. Tuemme lasta käyttämällä monipuolisesti erilaisia pedagogisia menetelmiä ja muokkaamme myös oppimisympäristöä lapsen tarpeita ja vahvuuksia tukevaksi. Päiväkotimme tilat mahdollistavat lapsen yksilöllisen kuntoutuksen. Tukitoimet toteutetaan pienryhmätoimintaa arjessa hyödyntäen.

Yleinen tuki perustuu lapsen oikeuteen saada ohjausta ja tukea kasvuun ja oppimiseen. Tarvittavan tuen tarjoaminen kuuluu koko henkilökunnan työhön ja päivittäisiin tilanteisiin. Ryhmän toimintatapoja kehitetään niin, että lasten erilaisuus voidaan ottaa huomioon mahdollisimman hyvin ja varmistetaan lapselle tarjottava tuki päivittäisissä ryhmän tilanteissa. Ryhmissä on käytössä Vantaan yleisen tuen valikko työvälineenä. Lapsen yleisen tuen muodot kirjataan varhaiskasvatussuunnitelmaan tai esiopetuksen oppimissuunnitelmaan.

Tehostettu tuki on lapsen kasvuun ja oppimiseen liittyvää yleistä tukea vahvempaa ja yksilöllisempää tukea, joka suunnitellaan aina kokonaisuutena yksittäistä lasta varten. Se on säännöllistä ja päivittäistä. Tehostettu tuki voi sisältää useita pedagogisia tukimuotoja samanaikaisesti ja erityispedagogisia menetelmiä käyttäen. Tehostetun tuen muodoista sovi- taan yhteistyössä huoltajien, kasvatushenkilöstön, konsultoivan erityislastentarhanopettajan ja mahdollisten asiantuntijoiden kanssa ja ne kirjataan lapsen varhaiskasvatussuunnitelmaan tai esiopetuksen oppimissuunnitelmaa täydentävään tehostetun tuen suunnitelmaan.

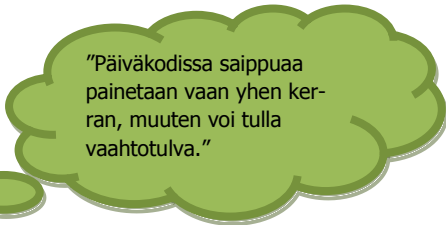
Erityistä tukea tarvitseville lapsille tehdään henkilökohtainen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma (HOJKS). Tähän kirjaamme yhdessä vanhempien kanssa lapsen tuen tarpeet ja varhaiskasvatuksessa tapahtuvaa kuntoutusta koskevat suunnitelmat. Suunnitelman tekemiseen osallistuu konsultoiva erityislastentarhanopettaja ja mahdollisesti muut tahot. Tavoitteiden toteutumista seurataan ryhmissä jatkuvasti ja yhdessä vanhempien kanssa suunnitelmaa arvioidaan kaksi kertaa vuodessa.

5.5.2 Monikulttuurisuuden kohtaaminen sekä uskonto- ja katsomuskasvatus

Varhaiskasvatuksessa eri kieli- ja kulttuuritaustaisten lasten hoito, kasvatus ja opetus perustuu suomalaiseen kulttuuriin. Tuemme lapsen kasvua ja kehitystä osana normaalia arkea. Meillä varhaiskasvatusta toteutetaan siten, että lapsi kuuluu omaan pienryhmäänsä ja hänen sosiaalisia kontakteja ryhmässä tuetaan. Osallistuminen varhaiskasvatukseen tu-

kee lasten mahdollisuutta oppia suomen kieltä luonnollisissa tilanteissa toisten lasten ja kasvattajien kanssa.

Tutustumme lapsen omaan kulttuuriin ja otamme sen huomioon toiminnan suunnittelussa. Lapsen ja perheen kulttuurin tunteminen ja sen kunnioittaminen ovat lähtökohtana toimivalle yhteistyölle perheen kanssa. Ensisijainen vastuu lapsen ja perheen oman äidinkielen ja kulttuurin säilyttämisestä ja kehittämisestä on perheellä. Lapsen varhaiskasvatukseen liittyvistä asioista sovitaan perheen kanssa lapsen varhaiskasvatussuunnitelmassa tai esiopetussuunnitelmassa. Tarvittaessa käytämme keskusteluissa tulkkipalveluja, jotka varmistavat molemmien puolisen ymmärtämisen.

"Päiväkodissa saippuaa painetaan vaan yhen keran, muuten voi tulla vaahdotulva."

5.6 Ympäristökasvatus ja kestävä kehitys

Päiväkotimme suunnittelu- ja rakennusvaiheessa on otettu huomioon kestävän kehityksen periaatteet. Uusi, kodikas päiväkotimme on luonnon ympäröimä. Retkeilemme viikoittain metsässä ja suuntaamme usein tuttuun ja turvalliseen metsäpaikkaan. Retkillä tutkimme ja havainnoimme luonnon moninaisuutta eri vuodenaikoja seuraten. Näin mahdollistamme lapsen myönteisen luontosuhteen synnyn. Tärkeä tavoitteemme on opettaa lapsi kunnioittamaan ympäristöään.

Tavoitteenamme on, että kestävä kehitys on osa arkeamme. Yhdessä lasten kanssa lajittelemme syntyvää jätettä ja askartelemme kierrätysmateriaaleista. Kiinnitämme huomiota sähkön ja veden kulutuksen vähentämiseen. Hankinnoissamme huomioimme ekologisuuden. Päiväkodissamme on koulutettu ekotukihenkilö. Hänen avullaan saamme uutta tietoa ja näkemystä, jota voimme hyödyntää toiminnassamme. Toimintaa suunnitellessamme hyödynnämme Kiuru ja koppakuoriainen opasta ja Keke päiväkodissa opasta.

5.7 Esiopetuksen järjestäminen

Lipunkantajan päiväkodin esiopetus perustuu esiopetuksesta annettuun lainsäädäntöön, opetushallituksen antamiin Esiopetuksen opetussuunnitelman perusteisiin 2010 ja Vantaan varhaiskasvatussuunnitelmaan 2012.

Esiopetus on maksutonta kaikille kuusivuotiaille. Esiopetusta on neljä tuntia päivässä, noudattaen Vantaan koulujen työ- ja loma-aikoja. Lipunkantajan päiväkodissa esiopetusta tarjotaan pääsääntöisesti Tähtien ryhmässä, mutta tarvittaessa myös muissa 4-6-vuotiaiden lasten ryhmissä, kello 8.30–12.30 välisenä aikana. Esiopetukseen osallistuvalla lapsella on mahdollisuus sitä täydentävään päivähoitoon. Esiopetus on lapsen kasvun, kehityksen ja oppimisen tietoista ja tavoitteellista tukemista. Lapsihavainnointi antaa hyvät lähtökohdat ryhmämme esiopetuksen suunnittelulle ja toteutukselle. Toiminnassa huomioimme yksittäisen lapsen ja koko lapsiryhmän tarpeet ja toiveet.

Kaikille esiopetukseen osallistuvilla lapsilla tehdään lapsen esiopetuksen oppimissuunnitelma yhdessä lapsen sekä huoltajien kanssa. Oppimissuunnitelman toteutumista seurataan säännöllisesti. Keväällä se arvioidaan yhdessä vanhempien kanssa.

Pienryhmätoiminta ja leikki ovat keskeisiä menetelmiä ryhmämme esiopetuksessa. Ne vahvistavat lapsen osallisuutta ja itsensä ilmaisemista. Toimimme myös koko ryhmässä, jotta lapsi saa kokemuksia isommassa ryhmässä olemisesta ennen koulun aloittamista.

Esiopetuksen tavoitteet ja sisältö

Esiopetuksen tavoitteena on lapsen kokonaisvaltaisen kehityksen edistäminen, oppimisen tukeminen ja myönteisen minäkuvan vahvistaminen. Tavoitteena on kasvattaa esikoululaisista tutkivia ja leikkiviä lapsia, jotka elämysten kautta kokevat oppimisen iloa. Esiopetus on erilaisten taitojen opettelua sekä sosiaalista kasvamista koulua varten. Kaikki päiväkodin arjessa tapahtuva toiminta on esiopetusta.

Esiopetus pohjautuu opetuksen eheyttämiseen. Opetus muodostuu kokonaisuuksista. Aiheet liittyvät lapsen elämänpiiriin ja kiinnostuksen kohteisiin. Esiopetuksen sisältöalueet otetaan huomioon erilaisten teemojen suunnittelussa ja toteutuksessa.

Kieli- ja vuorovaikutus

Esiopetuksen tavoitteena on tukea lapsen kielellisen tietoisuuden kehittymistä ja edistää luku- ja kirjoitustaidon oppimisen valmiuksia. Tavoitteena on, että lapsella on halu, rohkeus ja taito ilmaista itseään, tunteitaan ja ajatuksiaan sekä olla vuorovaikutuksessa ympäristön kanssa, niin arkisissa vuorovaikutustilanteissa kuin oppimistilanteissa. Aikuisen puheen malli ja vuorovaikutus lapsen kanssa luovat perustan lapsen kielen ja ajattelun kehittymiselle. Tavoitteena on, että lapsen sana- ja käsitevarasto laajenee. Lapsi nimeää, luokittelee ja vertailee.

Esikoulutehtävät kehittävät lapsen lukemisen ja kirjoittamisen perusvalmiuksia, kuten tarkkaavaisuutta, keskittymiskykyä, ohjeiden ymmärtämistä, käden- ja silmän yhteistyötä sekä suuntien ja tilan hallintaa. Ryhmän jäsenenä lapsi harjaantuu kuuntelemaan muita, osallistumaan keskusteluun ja odottamaan tarvittaessa omaa vuoroaan. Kuulo- ja näkömuistia harjoitellaan erilaisten leikkien ja pelien avulla.

Lapsi tutustuu leikinomaisesti kielen rakenteisiin. Tutkitaan äännejä, kirjaimia, yksittäisiä sanoja ja lauseita. Lapsi oppii ymmärtämään, että kirjaimet ovat äännejien merkkejä. Äännejä ja kirjaimia yhdistämällä syntyy tavuja ja tavuista sanoja, joista muodostuu lauseita.

Lapsi harjaantuu kuuntelemaan puhetta. Lapsi oppii, että ajatus muuttuu puheeksi, puhe sanaksi ja sana kirjoitetuksi, jonka voi lukea. Mallikirjoittaminen ja lasten omien kertomusten kirjaaminen innostavat lasta kirjoitetun tekstin tuottamiseen. Samalla opitaan oikea kirjoitussuunta, kynäote ja kirjoitusasento.

Lapsen kielellisen tietoisuuden kehittymistä tuetaan kielellä leikkien, loruitten ja riimitellen. Kieliympäristöön kuuluvat myös kuva-, satu- ja tietokirjat. Lasta rohkaistaan itse keksimään satuja ja kertomuksia. Huomioimme toiminnassa myös mediakasvatuksen. Tutustumme mm. sanomalehtiin.

Matematiikka

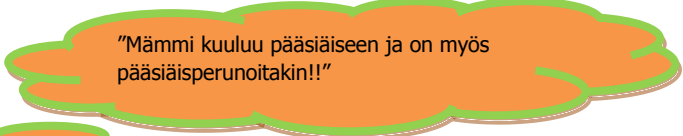

Harjoittelemme matematiikkaa konkreettisesti tekemällä. Arkipäivän matematiikka, päätteily- ja ongelmanratkaisut sisältyvät moniin päivän toimintoihin: kattamiseen, palikkarakenteluun, leikkeihin, peleihin, lauluihin sekä rahan ja ajan käsittelyyn. Matemaattisiin peruskäsitteisiin tutustutaan luokittelun ja vertailun avulla. Vertaillaan erilaisia ominaisuuksia kuten, suuri – pieni, lyhyt – pitkä, painava – kevyt, ensimmäinen, viimeinen, keskimäinen, parillinen ja pariton.

Lukukäsitettä opeteltaessa lähdetään liikkeelle lukumäärästä tutkimalla yksi yhteen - vastaavuutta: yhtä paljon, enemmän, vähemmän. Sitten lukumäärään yhdistetään oikea lukusana. Lukujonoja harjoitellaan myös luetellen. Tavoitteena on oppia liittämään tiettyyn lukumäärään oikea lukusana ja päinvastoin. Viimeisenä lukusanaan ja lukumäärään yhdistetään numeromerkki. Numeromuotoja harjoitellaan piirtämällä taikasormella ilmaan, pöytään, muovailemalla ja kirjoittamalla. Yhteen - ja vähennyslaskuihin tutustutaan tarinoiden ja noppapeliin avulla.

Avaruudelliseen hahmottamiseen ja geometrisiin muotoihin lapsi tutustuu leikkien, rakentelulla ja muuten toiminnallisesti. Tavoitteena on, että lapsi oppii erottamaan käsitteitä oikea – vasen, ylhäällä – alhaalla, ennen – jälkeen jne. Lapsi oppii havainnoimaan ja tunnistamaan arkipäivän ympäristöstä ja luonnosta eri muotoja kuten ympyröitä, kolmioita ja nelikulmioita. Lapsi tutustuu myös mittaamisen ideaan (aika, paino, pituus, tilavuus) sekä tilastolliseen esittämiseen pylväsdiagrammin avulla.

Lapsi harjoittelee matematiikkaa koko keholla leikkien ja liikkuen. Käytämme toiminnassa erilaisia välineitä esimerkiksi hernepusseja, palikoita, tikkuja ja käpyjä. Tavoitteena on, että matematiikka on hauskaa ja iloa tuottavaa. Lapselle kehittyy myönteinen käsitys itsestään matematiikan oppijana.

"Mämmi kuuluu pääsiäiseen ja on myös pääsiäisperunoitakin!!"

Etiikka ja katsomus

Esiopetuksen eettinen kasvatus sisältyy kaikkeen toimintaan ja on koko ryhmälle yhteistä. Harjoittelemme sosiaalisia taitoja keskustelemalla ja leikkien avulla. Pohdimme yhdessä oikean ja väärän välistä eroa, laadimme yhteiset säännöt, harjoittelemme anteeksi pyytämistä ja -antamista, sekä opetlemme hyväksymään erilaisuutta.

Tapakasvatus on osa päivittäistä toimintaamme. Lapset oppivat mm. tervehtimään, hyviä ruokailutapoja ja muita käyttäytymiseen liittyviä taitoja.

Huoltajan valinnan mukaan lapsi voi osallistua joko päiväkodin uskontokasvatukseen tai elämäntietokasvatukseen. Tutustumme uskonnollisiin juhliin jouluun ja pääsiäiseen. Keskustelemme siitä, miten ja miksi juhlia vietetään. Teemme retkiä lähikirkkoon, mm. kotikirkko tutuksi aistien avulla ja esikoululaisten koulutielle siunaaminen. Elämäntietokasvatuksen osalta käsittelemme mm. suvaitsevaisuutta, oikeudenmukaisuutta ja huolenpitoa. Aiheet liittyvät ihmisten välisiin suhteisiin sekä ihmisen ja luonnon suhteeseen.

Kulttuurinen katsomuskasvatuksemme pohjautuu Vantaan esi- ja perusopetuksen kulttuurikasvatussuunnitelmaan. Opetuksen painopisteinä ovat visuaaliset taiteet ja sirkus. Opetamme lapsille omaa kulttuuriperintöämme satujen, retkien ja juhlapäivien vieton yhteydessä. Tutustumme myös muiden maiden kulttuureihin.

Ympäristö- ja luonnontieto

Ympäristökasvatuksen tehtävänä on antaa kokonaiskuva ihmisen, yhteiskunnan ja luonnon vuorovaikutuksesta. Opetamme luontotietoutta leikkimällä ja tutkimalla kaikkia aisteja hyödyntäen. Lapsi oppii havainnoimaan luontoa omien kokemusten ja kokeilujen kautta. Tutustumme jokamiehen oikeuksiin, ilman ja veden ominaisuuksiin, avaruusteemaan,

"Mä tein kerran metsäretkellä oravalle pesän"

vuoden kiertokulkuun, sääilmiöihin sekä kasvi- ja eliökuntiin. Asioiden kuvailun, vertailun sekä luokittelun ja kokeilun avulla lapsi oppii käsitteitä, tekemään päätelmiä ja löytämään syy – seuraussuhteita.

Retkillä lapsi oppii liikkumaan luonnossa sekä kunnioittamaan ja arvostamaan luonnon kauneutta ja hyödyntämään sen tarjoamia mahdollisuuksia: luonnon soittimet, askartelu- ja leikkimateriaalit. Kävelyretkien avulla lapsen lähiseutu ja oma asuinalue tulevat tutuiksi. Samalla lapsi oppii liikkumaan liikenteessä.

Toiminnassa toteutamme kestävän kehityksen periaatteita. Lapsi oppii materiaalien, sähkön ja veden kulutuksen säästeliästä käyttöä sekä lajittelua.

"Vesileikki oli kivaa,
siis se sauna leikki!"

Terveys

Lapsen terveyden edistäminen on kokonaisvaltaista. Siihen kuuluvat mm. ravitsemus, lepo, hygienia, pukeutuminen, leikki ja ulkoilu. Lasta ohjataan ymmärtämään terveellisten elämäntapojen perusteet ja oman toiminnan vaikutus hyvinvointiin.

Päivän aikana edistämme hyviä ystävyssuhteita ja turvallisia aikuiskontakteja, jotka luovat pohjaa henkiselle hyvinvoinnille. Lapset opettelevat hyviä kaveritaitoja. Lasta on suojeltava sekä henkisesti että fyysiseltä väkivallalta. Aikuisen tehtävänä on ohjata lapsia elämänhallinnan ja itsesääätelytaitojen opettelussa siten, että he ymmärtävät toistensa psyykkisen ja fyysisen loukkaamattomuuden merkityksen.

Ruokailussa tavoitteena on lapsen terveellisten ruokailutottumusten ja hyvien ruokailutapojen oppiminen. Kannustamme lapsia maistamaan uusia ruokia ja opettelemme ruokailuvälineiden oikeaa käyttöä.

Lepo on tärkeää niin fyysisen kuin psyykkisen tasapainon vuoksi. Lapsella on päivittäin mahdollisuus riittävään lepoon ja rauhoittumiseen.

Lasta ohjataan huolehtimaan omasta siisteydestään ja puhtaudestaan, esimerkiksi käsien pesu wc-käyntien jälkeen ja ennen ruokailua. Lapsi oppii huolehtimaan omista vaatteista ja pukeutumaan sään mukaisesti. Keskustelemme suu- ja hammashygieniasta.

Ulkoileminen antaa hyvän fyysisen kunnon ja hyvän mielen. Yhdessä liikkuminen ja leikkinen vahvistavat lapsen motorisia ja sosiaalisia taitoja. Lapset oppivat yhteisiä pelisääntöjä ja harjoittelevat ottamaan vastuuta omista toimistaan ja turvallisuudesta.

Fyysinen ja motorinen kehitys

Säännöllinen liikunta tuottaa lapselle iloa ja mielihyvää, joka tukee oppimista ja hyvän itsetunnon rakentumista. Liikunnan ja leikin avulla harjaannutetaan mm. lapsen fyysistä kuntoa, motorisia taitoja ja liikehallintaa. Lapsi saa kokemuksia erilaista liikuntamuodoista sekä välineistä.

Huomioimme liikuntatuokioiden suunnittelussa tavoitteellisuuden, yksilöllisyyden, leikimaisuuden ja monipuolisuuden. Tuokio koostuu motivoinnista, perusliikuntaharjoituksista, leikistä, taito-osiosta sekä rentoutuksesta. Tuokioissa harjoittelemme perusliikuntataitoja: kävelyä, juoksua, hyppimistä, kierimistä, kiipeämistä, heittämistä. Perusliikkeitä harjoitellaan suhteessa tilaan, ajankäyttöön, voimaan, suuntaan ja tasoon. Tuokioissa harjoitellaan myös kehon hahmotusta, tasapainoa ja välineiden käsittelyä.

Tavoitteena on että lapsi saa elämyksiä ja onnistumisen kokemuksia. Lasta ohjataan ymmärtämään liikunnan merkitys ihmisen hyvinvoinnille ja terveydelle. Liikunnassa korostuu yhdessä tekeminen ja ilo. Liikuntatuokiolla lapsi oppii mm. yhteistyötaitoja, tunteiden hallintaa ja erilaisia käsitteitä; jono, rivi, vierekkäin, vastakkain jne. Liikuntaa eheytetään muihin sisältöalueisiin eri keinoin. Musiikki on tärkeä osa liikuntaa.

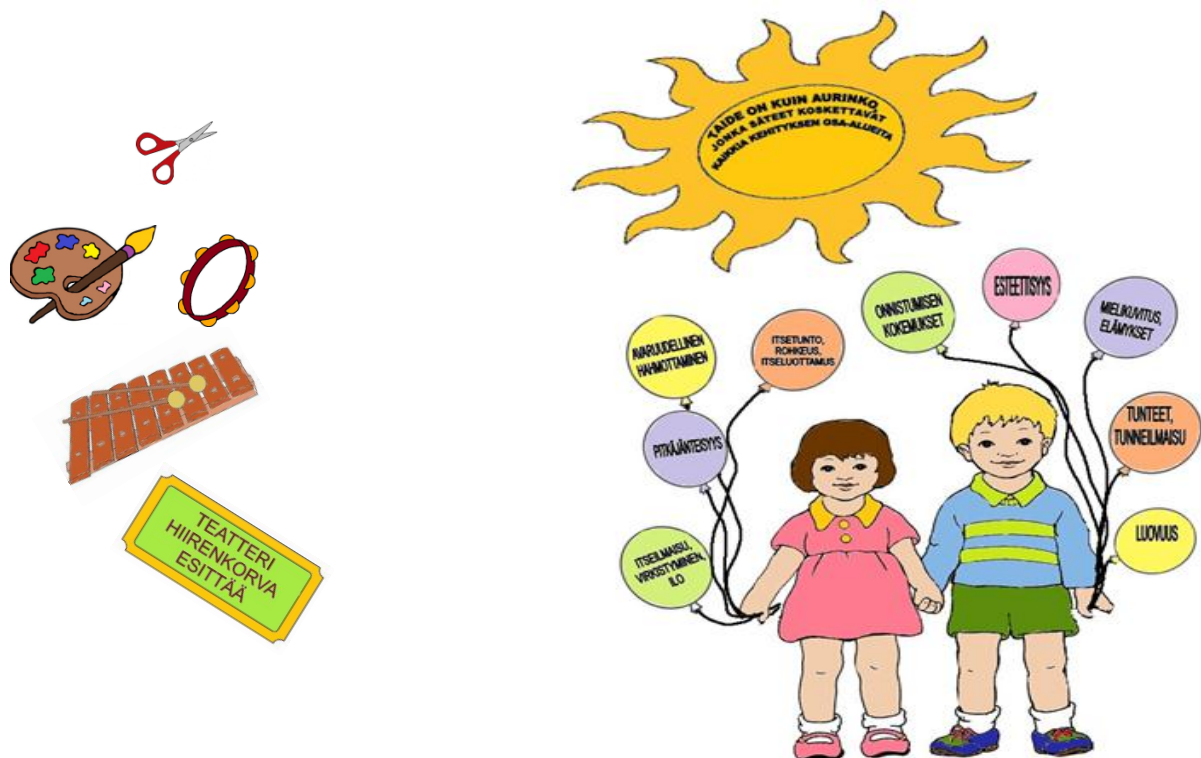
Päiväkotimme ympäristö tarjoaa mahdollisuuden monipuoliseen liikkumiseen päivittäin. Liikuntasali välineineen sekä piha ja lähimetsä luovat rikkaan liikuntaympäristön.

Lapsen hienomotorisia taitoja harjoittelemme päivittäin arkipäivän toiminnoissa, tehtävien ja pelien avulla. Kädentaitojen avulla lapsen silmän ja käden yhteistyö harjaantuu.

Taide ja kulttuuri

Esiopetuksessa musiikki ja muut taidekokemukset ovat merkittävä osa lapsen emotionaalista, taidollista ja tiedollista kehitystä. Taidekasvatus sisältää monipuolista toimintaa kädentaitojen, kuvataiteiden, musiikin, liikunnan ja ilmaisukasvatuksen alueilta.

Lasta rohkaistaan ilmaisemaan itseään kielellisesti, motorisesti sekä kuvallisesti että ymmärtämään erilaisuutta. Taide luo ympäristön yhteisöllisyydelle ja yhteenkuuluvuudelle. Taiteessa korostuu kiireettömyys sekä toisen arvostaminen yksilönä.

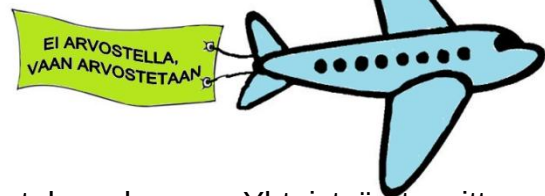

Arviointi esiopetuksessa

Arvioinnin tehtävänä on tukea lapsen kasvua ja kehitystä. Arvioinnissa huomioimme esiopetuksen yleiset tavoitteet sekä lapsen oppimissuunnitelmassa asetetut tavoitteet. Jokaiselle lapselle tehdään syksyllä henkilökohtainen oppimissuunnitelma yhdessä lapsen ja huoltajien kanssa. Sitä arvioidaan säännöllisesti vuorovaikutuksessa huoltajien ja kasvatustajien välillä.

Kehitämme lasten itsearviointia päivittäin keskustelemalla leikeistä, tehtävistä ja toiminnoista. Itsearvioinnin avulla lapsi voi vaikuttaa omaan oppimisprosessiin sekä myönteiseen minäkuvaan oppijana.

Eskarilentokoneeni on osana lapsen esiopetuksen oppimissuunnitelmaa. (kts.liite1). Se tehdään syksyllä, sekä arvioidaan keväällä uudestaan. Lapsi esittelee eskarilentokoneensa huoltajien ja henkilökunnan yhteisessä arviointikeskustelussa. Lapsi arvioi mm. oma-toimisuutta, ryhmätyötaitoja, motorisia ja sosioemotionaalisia taitojaan. Toukokuussa lapsi saa esiopetustodistuksen, jossa kerrotaan esiopetusvuoden aikana toteutuneet sisällöt.

Esiopetuksen ja koulun välinen yhteistyö

Esiopetusvuonna teemme yhteistyötä perusopetuksen kanssa. Yhteistyön tavoitteena on tutustuttaa lapsi kouluun ja turvata lapselle joustava siirtyminen päiväkodista kouluun. Tutustumme lähikouluun syys- ja kevätlukukauden aikana. Toivoisimme, että meillä olisi yhteistyökumppanina oma kummiluokka, jonka kanssa tutustumme koulurakennukseen ja koulumaailmaan. Teemme myös retkiä koulun pihalle. Lisäksi päiväkodin esiopetusryhmän henkilökunta ja koulun opettajat suunnittelevat yhteistyötä yhdessä.

Esiopetusvuoden keväällä yhteistyö tulevan koulun kanssa lisääntyy. Päiväkotimme käytössä on yhtenäinen esiopetuksesta kouluun (Esko) - tiedonsiirtomalli. Prosessi toteutetaan kaikista esiopetukseen osallistuvista lapsista. Tiedonsiirto tapahtuu yhteistyössä huoltajien kanssa. Tiedonsiirrosta saatua tietoa koulut voivat käyttää ryhmien muodostamiseen sekä oppilaan mahdollisten tukitoimien suunnitteluun.

Oppilashuolto esiopetuksessa

Oppilashuolto on hyvinvointityötä. Oppilashuollon tehtävänä on tukea ja seurata jokaisen lapsen kokonaisvaltaista hyvinvointia ja tarvittaessa puuttua lapsen terveydessä ja hyvinvoinnissa tapahtuviin muutoksiin yhdessä huoltajien kanssa. Tavoitteena on varhainen tukeminen ja asioihin puuttuminen. Meillä on terveellinen, turvallinen ja viihtyisä kasvuympäristö, jossa lapsi tuntee yhteenkuuluvuutta yhteisöön. Hän saa kannustavaa palautetta sekä apua päivittäin ongelmatilanteissa.

Oppilashuollolla on myös yhteisöllinen ulottuvuus. Oppilashuollon tehtävänä on edistää koko työyhteisön ja yksittäisten ryhmien hyvinvointia. Oppilashuolto kuuluu kaikille päiväkodin työntekijöille. Hyvin toimivassa työyhteisössä vallitsee luottamuksen ja turvallisuuden ilmapiiri. Oppilashuoltotyöryhmään kuuluvat päiväkodin johtaja, konsultoiva erityislastentarhanopettaja, esiopetuksesta vastaavat lastentarhanopettajat sekä alueen terveydenhoitajat. Tarvittaessa yhteistyötahoina voivat olla myös lastensuojelu, perheneuvolat tai jokin muu tutkiva tah.

Oppilashuoltotyöryhmä kokoontuu syksyllä, jolloin käydään läpi ryhmän kaikkien esiopetukseen osallistuvien lasten tilanne. Oppilashuoltoryhmässä käsitellään myös lapsilla jo käytössä olevat tukitoimet, tutkimukset ja terapiat. Vanhemmille annetaan tietoa oppilashuoltotyöstä ja heille ilmoitetaan, milloin oppilastyöryhmä kokoontuu. Vanhemmat voivat halutessaan osallistua oppilashuoltoryhmän kokoukseen oman lapsensa osalta. Oppilashuoltotyö on luottamuksellista ja lasta ja perhettä kunnioittavaa.

6 Työyhteisön rakenteet ja toiminnan arviointi

Lipunkantajan päiväkodissa pidetään kerran vuodessa työyhteisön suunnittelu- ja kehittämispäivä, jolloin suunnitellaan, kehitetään ja arvioidaan yksikön toimintaa ja asetettuja tavoitteita. Kehittämispäivän sisältö mietitään yksikön tarvetta ja tilannetta vastaavaksi ja eri vuosina keskitytään erilaisiin, kulloinkin ajankohtaisiin asioihin. Kehittämispäivänä suunnitamme katseet myös tulevaisuuteen ja visioimme ja ideoimme yhteisiä ja tiimikohtaisia asioita.

Päiväkodissamme kokoontuu edustuksellinen tiimi säännöllisesti joka toinen maanantai klo 9.30 - 11.00. Jokainen tiimi on valinnut edustajansa edustukselliseen tiimiin ja hänellä on merkittävä rooli tiedon välittäjänä kahteen suuntaan; edustukselliseen tiimiin ja omaan tiimiin. Yksikön varajohtaja on oman tiiminsä edustaja edustuksellisessa tiimissä. Edustajien vaihtumisesta sovitaan yhdessä jatkumon turvaamiseksi.

Ryhmiä henkilökohtaisesti pitää säännöllisesti kerran viikossa tiimipalaverin. Siinä arvioidaan toteutunutta toimintaa, tehdään suunnitelmia ja kehitetään omaa ja tiimin työskentelyä. Päiväkodin johtaja on mukana tiimipalavereissa vähintään kaksi kertaa toiminta kauden aikana ja tarvittaessa useammin.

Päiväkodin johtaja käy kerran vuodessa henkilökohtaisen tulos- ja kehityskeskustelun työntekijöiden kanssa. Keskustelussa arvioidaan kulunutta vuotta ja asetetaan työntekijän henkilökohtaiset tavoitteet työskentelylle. Joka toinen vuosi keskustelu käydään yhdessä luonnossa liikkuen.

Työryhmiä perustetaan tarvittaessa erilaisen asiakokonaisuuksien ympärille. Yksikössä on mahdollista pitää myös pedagogisia kahviloita yhteisen keskustelun ja näkemyksen muodostamiseksi. Olemme sopineet, että erillisiä kehittämisiltoja ei päiväkodissamme pidetä, vaan suunnittelu, kehittäminen ja arviointi integroidaan työpäivän sisälle erilaisin tavoin.

7 Kumppanuudet, yhteistyöverkostot ja julkisuustyö

7.1 Yhteistyötahot ja kumppanuudet

Teemme yhteistyötä lähikoulujen kanssa ja tätä on kuvattu tarkemmin esiopetuksen osuudessa. Teemme yhteistyötä myös lähipäiväkotien kanssa ja tästä sovitaan toimintakausittain erikseen. On tärkeää tutustua alueella toimivaan varhaiskasvatushenkilöstöön ja alueen päivähoitoyksiköihin.

Teemme yhteistyötä myös päiväkotimme lähellä sijaitsevan Kanniston neuvolan kanssa. Tapaamme yhteistyöpalavereissa (kasvusto), oppilashuoltopalavereissa ja tarvittaessa yksittäisen lapsen asioissa lapsen vanhempien kanssa. Seurakunnan työntekijöiden kanssa tapaamme säännöllisesti erilaisten yhteistyötapahenkilöiden yhteydessä. Seurakunnan työntekijät vierailevat myös päiväkodillamme juhlapyhien aikaan.

Konsultoiva erityislastentarhanopettaja on apunamme kasvun ja oppimisen tukeen liittyvissä asioissa. Lisäksi teemme tarvittaessa yhteistyötä puheterapeuttien, toimintaterapeuttien, perheneuvoloiden, lastensuojelun ym. asiantuntijoiden kanssa. Yhteistyö lähtee aina lapsen ja perheen tarpeista, yhdessä vanhempien kanssa keskustellen ja sopien.

Olemme ryhmittäin tutustuneet päiväkotimme lähiympäristöön ja alueemme palveluihin. Olemme tehneet yhteistyötä eri tahojen kanssa ja olemme jatkossakin kiinnostuneita hyödyntämään kasvavan alueemme mahdollisuuksia ja erilaisia yhteistyömuotoja.

7.2 Hyvinvointityö

Lipunkantajan päiväkodin hyvinvointityö muodostuu kasvatuskumppanuudesta ja kasvulle ja oppimiselle suotuisasta, turvallisesta kasvuympäristöstä. Tuemme lapsen kasvua, kehitystä ja oppimista yhteistyössä vanhempien kanssa. Hyvinvointityön tavoitteena on jokaisen yksilön ja koko yhteisön kokonaisvaltainen hyvinvoinnin turvaaminen. Hyvinvointityön suunnittelu ja toteuttaminen kuuluu koko päiväkodin henkilöstölle ja sitä toteutetaan yhteistyössä vanhempien kanssa.

Toimintayksikön edustuksellinen tiimi vastaa yksikön yhteisöllisestä tasosta ja lapsiryhmien kasvattajatiimit vastaavat yksilöllisestä tasosta. Hyvinvointityö on mukana osana palaverirakennetta. Asioista tiedotetaan kirjaamalla muistio. Lisäksi asioista tiedotetaan tiimin edustajan välityksellä koko kasvattajatiimille viikoittaisessa tiimipalaverissa. Tiimipalavereissa hyvinvointityö on tiimin asialistalla, kun käsitellään lapsiin liittyviä asioita ja arvioidaan ja kehitetään toimintaa. Pidämme tärkeänä tarjota lapsille ja henkilökunnalle mahdollisuuksia virkistytymiseen ja hyvinvoinnin ylläpitämiseen erilaisin ratkaisuin päiväkodin arjessa.

7.3 Varhaiskasvatuksen viestintä

Kaikille perheille jaetaan Lipunkantajan päiväkodin esite, jossa kerrotaan yksikkömme toiminnasta ja tiedotetaan vanhemmille varhaiskasvatukseen ja hoidon aloittamiseen liittyviä asioista. Tästä esitteestä löytyy kaikki päiväkotimme yhteystiedot. Lisäksi olemme tehneet päiväkodistamme esittelyaineiston, joka kuvaa toimintaamme ja jota päivitetään tarvittaessa.

Jokainen ryhmä tiedottaa toiminnastaan ja muista ryhmän asioista kerran kuukaudessa "kotikirjeellä". Tämä lähetetään perheille sähköpostilla. Ryhmillä on käytössä lisäksi ilmoitustaulut päivittäiseen tiedottamiseen. Vanhempainillat ovat myös tärkeitä tiedon jakamisessa ja yhteisen keskustelun herättämisessä. Vanhempainiltoja järjestämme 1 – 2 kertaa toimintakauden aikana. Lisäksi koko yksikköä ja kaikkia perheitä koskevista asioista tiedotetaan sähköpostilla aina tarvittaessa. Yksikön varhaiskasvatussuunnitelma on luettavissa jokaisen ryhmän tiloissa ja sitä voi halutessaan lainata myös kotiin. Tämän avulla tiedotamme yksikön arvoista, toimintatavoista ja lapsen hoitoon, kasvuun ja oppimiseen liittyviä yleisistä ja yhteisistä asioista.

Otamme mielellämme vastaan vierailijoita ja kerromme toiminnastamme. Suhtaudumme avoimesti erilaisiin yhteistyöpyyntöihin ja uskomme, että myös vierailijoillamme on meille paljon annettavaa. Vertais- ja vierailukäynnit elävöittävät arkeamme ja tekevät työmme näkyväksi. Teemme tärkeää ja merkityksellistä työtä yhdessä lasten ja perheiden kanssa positiivisella mielellä, jokaisesta päivästä iloiten!

Vantaa

Vantaan kaupunki
Sivistystoimi/ Varhaiskasvatus / Lipunkantajan päiväkoti
Tapparakuja 6, 01700 Vantaa
09-839 34113